

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 81. — STEV. 81.

NEW YORK, FRIDAY, APRIL 6, 1923. — PETEK, 6. APRILA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

NAČRT ZA URAVNAVO V RUHR-OKRAJU

Loucheur je razkril Bonar Law-u načrt za uravnavo Ruhr spora. — Ta uravnavo, vključno izpraznjenje, naj bi bila uveljavljena na medzavezniški konferenci. — Francija ne bo ničesar zahtevala na desnem bregu reke Rena.

London, Anglija, 4. aprila. — Louis Loucheur, prejšnji francoski minister za oporošene pokrajine, se je posvetoval danes z ministrskim predsednikom Bonar Lawom v Torquay, kjer se mudi ministrski predsednik na počitnicah. — Ta sestanek je bil tajen.

Loucheur je prišel na obisk v Anglijo kot odposlanec predsednika Milleranda, ne pa kot odposlanec ministrskega predsednika Poincaréja. Njegov glavni cilj je dogovoriti se glede sklicanja medzavezniške konference, na kateri bo zastopana Anglija in ki naj bi uveljavila splošno evropsko uravnavo, vključno izpraznjenje Ruhr okraja.

Nazori Loucheurja, katerega se pogosto imenuje kot možnega naslednika Poincaréja in ki je že dolgo časa intimen prijatelj predsednika Milleranda, so bili sedaj predloženi ministru, predsedniku Bonar Lawu ter bivšemu ministru, predsedniku Lloyd Georgerju. — Njegovi nazori so naslednji kot je izvedel poročevalec "Worlda" iz zanesljivega vira:

Francija naj bi se čimprej mogla umakniti iz Porurja. Ko so ga vprašali, kaj pomenja njegova nadaljna fraza: — Umaknitev, kakor hitro bo prišla. Nemčija plačevati, — je dal angleškemu državljanu le izbegljive odgovore. Glede drugih točk pa je bil jasen in definitiven.

Izjavil je, da ne bo Francija ničesar zahtevala na desnem bregu Rena. Na levem bregu pa naj bi bil uveljavljen avtonomen režim, ki pa naj bi ne vključeval političnega ali ekonomskega odločanja ali odepjenosti teh ozemelj od ostale Nemčije, temveč le demilitarizacijo pod nadzorstvom Lige narodov. To razoroženje naj bi bilo takega značaja, da bi zadovoljilo Francijo glede varnosti.

Ugotovila Loucheurja glede reparacij so presenetila, a obenem navdala z veseljem angleškega tiskarja. Izjavil je, da je reparacijsko vprašanje mrtvo. Francija ve sedaj, da ne more dobiti obširne odškodnine za penzije ter zahteva le restavracijo (vzpostavitve) opustošenih ozemelj ter gotove dobave v blagu. — ničesar več.

Saar okraj, katerega upravlja sedaj Liga narodov, naj bi ostal na rami.

TRIDESET PO PODPLATIH ZA PIJANCE.

Carigrad, Turčija, 4. aprila. — Uveljavljena je bila nova odredba, ki določa, da bo dobil vsak turek, katerega bodo zalotili pri zavzemanju opojnih pijač, trideset udarcev po podplatih.

AMERIŠKI RUŠILEC MOČNO POŠKODOVAN.

London, Anglija, 4. aprila. — Ameriški rušilec "Fox" je kolidiral večeraj pri vstopu v Boston z lahko angleško križarko "Ceres". Poročila iz Carigrada javljajo, da je bila kolizija posledica močnega morskega vala. Obe bojni ladji sta močno poškodovani.

OBSTRELIL DIPLOMATOVEGA SINA.

Rim, Italija, 5. aprila. — Neki neznan napadalec je večeraj obstrelil sina barona von Neuratha, nemškega poslanika na Laškem, ko se je mladi mož izprehajal po vrtu svojega doma.

Kroglica iz majhne revolverja je povzročila le majhno poškodbo na rami.

POSVETOVANJE GLEDE NOVE TRGOVSKE MORNARICE.

Slika nam kaže izvrševalni odbor American Steamship Owners' Association, ki zboruje sedaj v Washingtonu. Člani se bodo v prvi vrsti posvetovali z United States Shipping Boardom glede ustanovitve nove ameriške trgovske mornarice.

OBRAVNAVA PROTI WILLIAMU Z. FOSTERJU

Porota, ki se je posvetovala trinajst ur, je bila zaprta preko noči. — Glasne in razburjene debate so se vršile v porotniški sobi.

St. Joseph, Mich. 4. aprila. — Porota, ki sodi Williamu Z. Fosterju iz Chicaga, ki je obdolžen kriminalnega sindikalizma, se ni mogla zediniti glede pravorek po trinajstih urah posvetovanj in sodnik je vsled tega odredil, da naj jo zapre preko noči.

Ob devetih ni prišla nobena nadaljna beseda iz porotniške sobe. Sodnik White je objavil, da bo ostal še najmanj dve uri v sodišču, predno bo odredil, naj se zapre porota preko noči, če se do takrat porota še ne bo zednila.

Sodnik White je nadalje rekel, da se še ni odločil, koliko časa bo zadržal poroto, če ne bo prišla do nobenega sklepa, a je ne bo odpustil tekom jutrišnjega dne.

Krožile so govorice, da je bilo opoldne osem porotnikov za obsodbo in štiri proti, a se priznava, da ni ničesar, na čemer bi mogli temeljiti te številke.

V porotniški sobi je bila debata večkrat zelo burna in kričanje je bilo slišati celo na koridorjih sodnice. Prav posebno se je čulo glas Mrs. Minerva Olson, edinega ženskega člana porote.

Foster je kriv kršenja mihiganske postave proti kriminalnemu sindikalizmu, soglasno z navodili sodnika Whiteja na poroto, če:

— je bila Ameriška komunistična stranka ob času, ko se je Foster vdeležil njene konvencije v samoti na obali jezera Michigan, stvarjena, da se zavzema in širi kriminalni sindikalizem ali

— če se je pridružil Foster konvenciji v namenu, da pospešuje nauke komunistične stranke glede kriminalnega sindikalizma.

Obtožnica, ki obsega 6000 besed, je bila prečitana poroti ob devetih zjutraj, nakar so se porotniki umaknili, da se posvetojujejo in zedinijo glede pravoreke.

Sodnik White je rekel, da ni zločin, če se komunistična stranka zbira v tej državi in da ni zločin, če zagovarja Foster v tej državi teorijo razrednega boja, akcije v masi, diktatorstva proletarijata in drugo.

ZA PRIZNANJE RUSIJE.

Washington, D. C., 5. aprila. — Ženska liga za prostost in mir je zopet stavila na merodajnih mestih predlog, naj se prizna sedanjo rusko sovjetsko vlado ter obnovi z njo trgovske in druge stike.

RUHRSKI ŽELEZNIČARJI ŠE VEDNO ODPORNI

Čeprav so jim Francozi za pretili z izgonom, se jim železničarji nočejo ukloniti, in Francozi še niso izvedli svoje pretnje.

Berlin, Nemčija, 5. aprila. — Brzojavke, katere je dobilo ministrstvo za javna dela izjavljajo, da se železničarji v Frankfurtu, Mainzu in drugih mestih niso hoteli pokoriti poveljem generala Degoutta, ki je ukazal, da se morajo vrniti na delo.

Promet bi moral biti že v torek obnovljen, in francoski general je zapretel železničarjem z izgonom, če bi se še nadalje upirali.

Dosedaj pa niso še francoske oblasti izvedle svoje pretnje.

Essen, Nemčija, 5. aprila. — Med protestanti, katoliki, svobodomislci komunisti in narodnjakari je izbruhnil oster spor glede načina, kako naj se pokopije žrtve francoskega nasilja.

Da uravnajo ta spor, so vse stranke sklenile preložiti pogreb na poznejši datum. Pogreb bi se moral vršiti že večeraj, a se bo vršil šele v petek ali celo v soboto.

Nekateri delavci, katere so ustrelili Francozi v Kruppovih napravah, so bili katoliki, drugi pa protestantje. Krščanski socialisti in narodnjakari trdijo, da so bili nekateri padli njihovi pristaši. Komunisti pa so izjavili, da ne bodo nikdar dovolili, da bi delali iz pogreba nacionalistično demonstracijo. Spor je bil vsled tega jako oster.

Splošno se domneva, da se bo do udeležili pogreba vsi delavci Kruppovih naprav, nekako 43.000 moških.

Nadalje bodo prišle delegacije drugih tvornic z zastavami. Prvotno sklenjeni načrti bodo najbrže zelo izpremenjeni, in lahko se celo zgodi, da se bo vršil pri vaten pogreb, katerega se bo udeležilo le malo delegacij, kajti odpor komunistov proti sedanjim načrtom je preveč močan.

VELIK SPREJEM MEHIŠKEGA SOCIJALISTA.

Mexico City, Mehika, 5. aprila. — Okrajna delavska federacija je objavila načrte za velikanski sprejem v Vera Cruzu, ki ga bo priredila mehiškemu socialističnemu voditelju Moronesu, ki bo dopel dne 8. aprila iz Evrope. Pravi, da ga spremljajo razni evropski socialisti, ki so mu pomagali v Evropi pri njegovih preiskavah.

Sprejema se bodo udeležile delavske organizacije iz tukajšnjega mesta in drugih mest.

ZAGONETNA SMRT LORDA CARNARVONA

Razkritelj slavnega faraonovega grobišča v Luxorju je podlegel pljučnici, ki je sledila zastrupljenju krvi. Oživiljenje starodavnega praznovanja.

Kaira, Egipt, 5. aprila. — Earl Carnarvon je danes zjutraj ob dveh mirno umrl. Bil je zavesten skoraj do konca. Njegova smrt je bila posledica zastrupljenja krvi, ki ga je pili neka žuželka. Zastrupljenju krvi je sledila pljučnica. Zdravniki so že v torek zvečer izjavili, da ni nobenega upanja, da bi okrevail.

Lord Carnarvon je postal znan vsemu svetu pred par tedni, ko je razkril bogato grobišče faraona Tutankhamena v dolini Kraljev.

Ko je časopisje razpravljalo o njegovem značilnem uspehu, je prišla vest, da je nevarno zbolel. Z izkopavanjem v Egiptu se je počel dolga leta.

V Egiptu goji narod staro praznovanje, da bo trpel vsakdo, ki vlni v grob tega ali onega egiptovskega kralja. O tem praznovanju poročajo neki ameriški poročevalci iz Londona.

Čeprav so prišli iz Egipta v času ko pišemo to, dobra poročila o zdravstvenem stanju lorda Carnarvona, katerega je pili komar, si ne morem drugega kot misliti, da je vendar nevarno vdreti v zadnje počivališče egiptovskih kraljev. Vhod v taka grobišča je posebno zastražen.

Ali je res pik moskita tako zelo škodoval lordu? Ali pa je mogoče, da je imel Tutankhamen nekaj posebno strupenega med oblekami in nakiti v svojem grobu. V vsakem slučaju sem mnenja, da je v vsem modernih ljudi v tritisoč let trajajoči molki in smrti spanje egiptovskih kraljev nekako onečaščenje, ki ne more roditi ničesar dobrega.

Baje so stari Egipčani prokleli vsakogar, ki bi si drznil motiti mir mrtvih kraljev. In to prokletstvo se je sedaj izpolnilo nad lordom, ki je razkril največja bogastva, ko je odprl presenečenemu svetu grobišče faraona Tutankhamena.

PROTI PROPAGANDNEMU POTOVANJU.

Washington, D. C., 3. aprila. — Senator Reed je odločno nastopil proti propagandnemu potovanju lorda Robert Cecilja, ki je prišel v Ameriko, da predava o odnosih med Anglijo in Združenimi državami.

KONFERENCA GLEDE BLIŽJEGA IZTOKA

Obnovljena konferenca glede Bliznjega iztoka bo najbrž odkrit boj med Združenimi državami in Anglijo. — Amerika bo podpirala doktrino "odprtih vrat". — Lord Curzon načeluje onim, ki nasprotujejo našemu vstopu.

Washington, D. C., 4. aprila. — Obnovljenje konference glede Bliznjega iztoka, ki bo ustanovila končni status Turčije, se bo najbrž razvilo v boj med Združenimi državami in Anglijo za trgovsko supremacijo na Bliznjem in Daljnem iztoku. — soglasno z informacijami, ki so dosepele danes v Washingtonu.

Koncesija, ki je bila dana upokojenemu ameriškemu pod-admiralu Colby M. Chesterju, je le ena številnih točk, predstavljajočih diplomatski boj, ki se je vršil že precej časa zaključenimi vrtni, ki pa bo moral priti na prosto, ko bo ameriški poslanik Child zopet zavzel svoje čudno mesto kot opazovalec, ko se bo lausannska mirovna konferenca zopet sestala.

Trgovska nadvlada v Perziji, ameriška ali angleška kontrola Bagdadske železnice, razširjenje te kontrole preko Perzije v zapadno Kitajsko, kar vse vključuje tudi kontrolo neizmerno dragocenih petrolejskih koncesij, — to so posamezne točke boja, ki se pojavlja od časa do časa v razburljivih kolizijah med obema angleško govorečima vladama.

Javna tajnost v Washingtonu je, da vzemirja ameriške vladne uradnike stališče, katero je zavzela angleška vlada glede različnih zadev kot vprašanja elevacije topov, petrolejskih dokumentov iz Burme, Newcastle dogodka kajti vse te stvari ogrožajo dobre odnose med Anglijo in Združenimi državami. Lorda Curzona, angleškega ministra za zunanje zadeve, smatrajo vsi za vodilno osebnost v naporih, da se izloči ameriško sodelstvo pri razvoju Bliznjega iztoka.

Poslanik Child bo dobil navodila, naj podpira na konferenci glede Bliznjega vzhoda še nadalje ameriško doktrino glede "odprtih vrat", vsepoved in na isti podlagi.

Ko so podpirale koncesijo, dan admiralu Chesterju, so zavzele Združene države stališče, da imajo njih državljani pravico do enake sodelstva pri razvoju onega dela sveta, brez ozira na mandate ali politične interese.

Admiral Chester je pojasnil, da bo omogočila njegova koncesija, da zgradi omrežje železnice v azijski Turčiji dovršenje železniške črte do Bagdada in da namerava Perziji podaljšati to črto v istočno smer, proti Kitajski.

Uveljavljanje ameriškega vpliva v tem delu sveta, ki leži med Carigradom in Indijo, je brez dvoma škodljivo načrtom angleških imperialistov.

London, Anglija, 4. aprila. — Tukajšnji oficijelni krogi so danes oficijelno zavrnil pol-oficijelno objavo ameriškega državnega departamenta, da je angleška vlada namenoma zadržala informacije glede petrolejskih pravic inozemcev v Indiji.

Ko je državni tajnik naprosil za podrobnosti indijskih postav tekom preteklega maja, so te postavle ravno revidirali. Celo sedaj ni mogoče dobiti več kot izveček ter splošen pregled teh postav.

Ta pregled ugotavlja, da morejo dobiti le angleški podaniki ali angleške kompanije mineralne, vključno petrolejske pravice v kronskih deželah v Indiji in v Burmi.

DELAVSKI TAJNIK PROTI STAVKAM.

Warren, O., 5. aprila. — Delavski tajnik Davis je govoril delavski organizaciji ter ponovil svojo vero v strokovno unijsko gibanje. Pozval pa je delavce, naj bodo previdni, kadar se hočejo poslužiti stavke kot orožja za izvajanje svojih pravic. Komeno je rekel, da morata 12-urni delavnik in 7-dnevni delavni teden v ameriški industriji enkrat za vesej izginiti.

PREVEČ JE SMRČAL.

Žena John Coleja, newyorškega zobozdravnika, je vložila proti slednjemu tožbo za ločitev zakona. Sodniku je rekla, da ni njen mož tako grdo smrčal, da ni mogla več spati. Zatem pa je dostavila: Povedala sem mu, da sem se naučila od njega smrčati in v tem poslu je pravi mojster, kar moram potrditi.

PAPEŽ BO NAJBRŽE PROTESTIRAL PROTI USMRČENJU PRELATA.

Rim, Italija, 5. aprila. — Papež Pij in kardinal Gasparri, njegov državni tajnik, razpravljata, če bi bilo primerno formalno protestirati pred svetom proti usmrčenju Monsignorja Bučkaviča. Razmišljata tudi kakšen naj bo ta protest.

Washington, D. C., 5. aprila. — Izvršenje smrtno obsodbe nad Bučkavičem je opravil Joseph Cannon, predsednik delav. stranke. Rekel je, da je pred kratkim prepotoval vsa Rusijo in da so mu sovjetski uradniki rekli, da je katoliški prelat pomagal sovražnikom Rusije.

PREDSEDNIK HARDING SE ZABAVA.

Augusta, Ga., 5. aprila. — Po velikanskem viharju, ki je divjal večeraj v tukajšnji okolici ter povzročil veliko materialne škode, je predsednik Harding s svojo družbo sklenil ostati v mestu še toliko časa, da se vreme toliko izboljša, da bo lahko odpotoval v Aiken, So. Ca. Večrajšnji nalivi so preprečili potovanje v Južno Karolino.

KVEKERJI BODO PREHRANJALI OTROKE V RUHRU.

Berlin, Nemčija, 5. aprila. — Prihod delegacije, ki zastopa Ameriške Prijatelje v Philadelphiji je dal povod poročilu, da bodo ameriški kvekerji zakladali z vsemi potrebščinami nemške otroke. Komitej te organizacije se je že prej pečal s takim delom v Nemčiji.

Kanceler Cuna je sprejel delegacijo.

DELAVSKI TAJNIK PROTI STAVKAM.

Warren, O., 5. aprila. — Delavski tajnik Davis je govoril delavski organizaciji ter ponovil svojo vero v strokovno unijsko gibanje. Pozval pa je delavce, naj bodo previdni, kadar se hočejo poslužiti stavke kot orožja za izvajanje svojih pravic. Komeno je rekel, da morata 12-urni delavnik in 7-dnevni delavni teden v ameriški industriji enkrat za vesej izginiti.

PREVEČ JE SMRČAL.

Žena John Coleja, newyorškega zobozdravnika, je vložila proti slednjemu tožbo za ločitev zakona. Sodniku je rekla, da ni njen mož tako grdo smrčal, da ni mogla več spati. Zatem pa je dostavila: Povedala sem mu, da sem se naučila od njega smrčati in v tem poslu je pravi mojster, kar moram potrditi.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potem naše banke izvršujejo množično, hitro in po nizkih cenah.

Vsihr so bile naše denarne izplačile:

Jugoslavija:

Raspolaga na naše pošte in izplačajo "Kr. poštni čekoval urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pošt in hitro izplačilo najugodnejše.

100 Din. . .	\$ 1.30 . .	K 400
200 Din. . .	\$ 2.40 . .	K 800
500 Din. . .	\$ 5.55 . .	K 2,000
1000 Din. . .	\$ 11.00 . .	K 4,000
2000 Din. . .	\$ 21.80 . .	K 8,000
5000 Din. . .	\$ 54.00 . .	K 20,000

Italija in zasedeno ozemlje:

Raspolaga na naše pošte in izplačajo "Jadranska banka" v Trstu, Opotitji in Zadru.

50 lir	\$ 3.00
100 lir	\$ 5.70
300 lir	\$ 16.20
500 lir	\$ 26.50
1000 lir	\$ 52.00

Za posiljavitve, ki presegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dvatisoč lir dovoljujejo po možnosti po posebni postop.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče poslati natančne cene vnajprej. Računamo po ceni omeja dne, ko nam dosepe poslani denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte posebno oglaš v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

63 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno mestoposlovno Jadranske Banke.

(Advertisement)

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovene Publishing Company
(A Corporation)FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDEK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
88 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Value of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto volje list za Ameriko	Za New York za celo leto	07.00
in Canada	za pol leta	03.50
Za pol leta	za celotno leto	07.00
Za štiri leta	za pol leta	03.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.
"Glas Naroda" ne sprejema naročil, ki so namenjena tujim državljanom, razen če so izplačani v gotovini.

"GLAS NARODA"

88 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2573

BORAH IN PRIZNANJE RUSIJE

Več motivov je, ki ženejo Združene države k priznanju sovjetske Rusije.

Bojevitost organizirano delavstvo zahteva to priznanje, ker ve, da bo pomagalo Rusom ter prispevalo k uresničevanju svetovne revolucije. Nepoučeni delavci, ki nimajo nikakega lastnega mnenja, pa so prepričani, da bo vsled takega priznanja več dela, vsled nadaljnjega razvoja trgovine.

Tudi farmerji vidijo v takem priznanju izhod za prebitek svojih poljskih pridelkov.

Veliki industrijski baroni pa vidijo v takem priznanju novo priliko za profitirstvo. Strankarski politiki pa so mnenja, dabo do lahko kovali iz takega priznanja političen kapital.

Ves kredit moramo dati senatorju Združenih držav, Williamu E. Borah, ker je bil odkritost v svoji želji, da se odpravi trgovske odnose ter obenem tudi prizna rusko sovjetsko vlado. Govor, ki ga je imel v Madison Square Garden v New Yorku pa ni bil popolnoma zadovoljiv. Ker je že 16 različnih narodov, med njimi tudi Japonska, ugledilo pot k priznanju sovjetske Rusije, se nam dozdeva, da bi lahko član komiteja za zunanje zadeve, kot je Mr. Borah, odločnejše nastopil ter se zavzel za stvar, glede katere je prepričan, da je umestna.

Tekom svojega govora je senator Borah rajši skušal upravičiti kot pa izpovedati velike kapitalistične sile v tej deželi, ki so dosedaj še vedno nasprotovale priznanju sovjetske vlade ter uporabljale vse svoje sile v prizadevanjih, da strmoglavijo prvo resnično delavsko republiko.

Nikakor ne moremo domnevati, da se poslužuje senator Borah vprašanja glede priznanja sovjetske Rusije kot politične žoge, s koje pomočjo se vzdržuje v javnosti.

Vsi oni, ki imajo kaj sumnjive v tej zadevi, bodo pazno zasledovali njegovo potovanje v Rusijo. Pozorno bodo premetali vsako njegovo ugotovilo, ko se bo vrnil domov. Šele tedaj bo mogoče jasno določiti, kaj pravzaprav namerava in kaj misli s svojo propagando za priznanje sovjetske Rusije.

Dopis.

New York City.

Zopet sem se namenil napisati par vrstic iz New Yorka. Malokdaj se bere kaj dopis od tukaj, ne vem, kaj je temu vzrok, da se nobeden ni ne oglasi.

Poslani čas je minul, minula je Velika noč, ki je bila prav tako mizna kot v Sibiriji. Vsek se je najraje pri peči stiskal, samo če je bila zakurjena (ker premoga ni prav lahko dobiti). Ako si se na jedel velikonočnega žegna in če si malo zalil, pa ne z vodo, si se počutil kot o Božiču, bila je pa Velika noč.

Sedaj se nam zopet obeta nekoliko veselje, in ker je Glas Naroda precej razširjen med tujkrajšini Slovence, mislim, da mi g. urednik ne bo štel, če jaz kaj povem, kar mi je znano.

V nedeljo 8. aprila bodo nastopila newyorská slovenska dekleta na odru in igrala "Fabiolo in Nežo". Igra je nabožna in zelo lepa. Nastopi tudi pevsko društvo "Domovina" in Slovenska godba. Igra se vrši v cerkveni dvorani na 62 St. Mark's Place.

Drugo nedeljo 15. aprila nam pa Brooklyncani obetajo igro. Bomo gotovo še kaj več slišali o tem.

Tretjo nedeljo 22. aprila pa priredi Slovenska godba igro "Mati", katero je spisal Ksaver Moško. Kdo ne pozna njegovih del! Vsi njegovi spisi, črtice in igre so pisane tako naravno, a tako globoko čuteče, da se jih človek ne naveliča. Igra je sicer zelo občutna in težka za vprizoriti, toda ker so se zbrali naši najboljši igralci, je pričakovati krasnega užitka. Pred in po igri aura Slovenske godbe.

pod vodstvom Mr. J. Končana. Podrobnosti bodo priobčene.

Z delom gre tukaj še precej dobro in zasluži se tudi še nekaj, toda ker je vse tako drago, se bolj težko spravi kaj za starost.

Sloveni imamo sedaj tudi svojega fotografa. Prišel je pred par meseci iz starega kraja in je že naredil nekaj slik. Vidi se, da je izvežban. Za sedaj še nima posebnega prostora, a upa, da si čez čas ustanovi svojo delavnico. Kdor se hoče slikati, naj se informira na 62 St. Mark's Place. Prepričan se bo, da znajo tudi Slovence slikati.

Sedaj pa zadostuje za enkrat. Pozdrav vsem rojakom!

Naročnik.

Tatvina znanstvenih knjig.

Dvorni svetnik Viktor Verderber se je iz Grada prenesel v Jugoslavijo in se naselil v Mariboru. Ob priliki selitve mu je bilo ukradenih mnogo znanstvenih knjig, med drugimi komplet Meyerjev "Konversations-Lexikon", dragoceno Valvasorjevo delo "Ehre des Herzogtums Krain" in Dimirzeva "Geschichte Krains".

Izdatki za okupacijo Ruha.

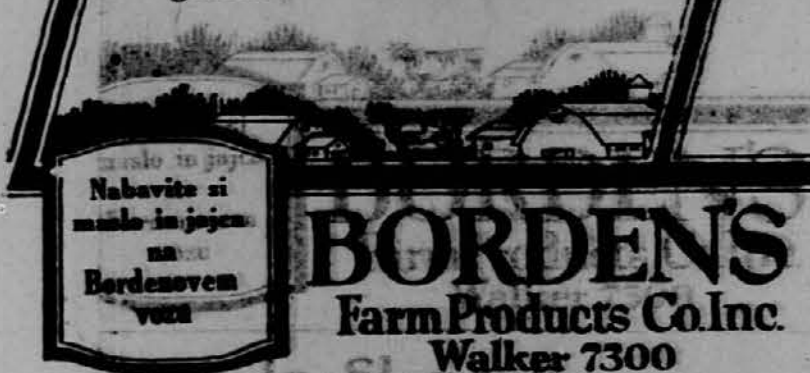
Iz Pariza poročajo, da je finančni minister izjavil, da znašajo francoski izdatki za okupacijo Ruha mesečno 40 milijonov fr.

ALI VESTE,

da je na tisoče jugoslovanskih mornarjev zaposlenih v newyorskem pristanišču in da uživajo sloven, da so močnejši in bolj zdravi. Ali veste, da so Holmi iz našega turškega tobača ter jih prodajo po zmeri cent?

VSE

— kar je v zvezi z izdelovanjem Bordenovega Grade 'A' mleka — mlečna farma, nadzorstvo delavca hladilni sistem in oprava — mora soglašati z visokim standardom.

Iz Slovenije.

Nezvestega hlapca prijeli.

Kakor smo že poročali, je ljubljanskemu sodavčarju Gasperju Boltetu njegov hlapec Adam Valičnik ukradel ročno blagajno ter odnesel približno 70.000 kron, potem pa pobegnil iz Ljubljane. Valičnik se je odpeljal v Karlovec, kjer so ga aretirali. Našli so pri njem še 23.804 kron in razno blago, katero je bil že nakupil z ukradenim denarjem. Nezvestega hlapca so že pripeljali v Ljubljano in ga izročili deželnemu sodišču.

Škrlatica v Mariboru

se bolj in bolj širi. Tuptam zavzema naravnost grozeče dimenzije, čemur pa je menda največ kriva nepredvidnost občinstva. Neki trafikantini je ušla hčerka na škrlatice; četudi je imela ta trafikantinja še dva otroka bolna na škrlatice, tega sploh ni javila oblasti, ampak je sama otrokoma naprej stregla in obenem prodajala v trafiki. Trafiko so morali za par dni zapreti, da jo razkužijo.

Aretiran je bil

v celjski okolici Franc Jelen, ki je kot znan in premeten tat izvršil že več vplemov in tatvin.

Slovenska ženska razstava v Beogradu.

V beograjskem ženskem klubu je bila odprta razstava izdelkov slovenske ženske obrti in ljubljani. Med razstavljalnicami se je nahajalo tudi nekaj slovenskih kmetic. Izložena so bila v prvi vrsti čipkarska dela in vezence.

Dr. Ilešič poklican na varšavsko univerzo.

Naš rojak dr. Fran Ilešič, profesor na zagrebški univerzi, je pozvan na varšavsko univerzo, da predava tamkaj o jugoslovanski književnosti. Poljska vlada je odobrila sklep varšavske univerze, pokrajinska uprava v Zagrebu pa je dovolila dr. Ilešiču dopust. Prof. dr. Ilešič ostane v Varšavi do konca tekočega šolskega leta, t. j. do meseca julija.

Železnica Ljutomer-Ormož.

Gradnja železnice Ljutomer-Ormož je v polnem teku. Zaposlenih je večje število inženirjev, tehniških delavcev in mnogo delavcev. Gradnja se barake, stavijo se profili in dovažajo material. V Ljutomeru in okolici je živo.

Imenovanje v zdravniški službi.

Asistent kirurškega oddelka državne bolnice v Ljubljani dr. Fran Minar je imenovan za primarija ortopedične bolnice pri socialnem skrbstvu v Ljubljani.

Odlikovanje.

Gozdar Mirko Hanzlovsky v Kostanjevici je odlikovan z redom sv. Save 5. vrste. Red mu je na svečan način izročil vodja ljubljanske direkcije šum.

Inšpekcija dela v Celju.

V Celju se je opustila inšpekcija dela. Inšpektor Dejak je premeščen v Maribor kot šef inšpekcije dela za celo mariborsko okrožje.

Telefon v Črnomlju in Metliki.

Tudi Bela Krajina je dobila telefonsko zvezo z ostalim svetom.

telefonsko govorilnico v Črnomlju in Metliki. Napeljava žic s koldvorov omenjenih do postnih uradov je že dovršena.

Smrtna kosa v Ljubljani.

V živčnem oddelku ljubljanske bolnice je umrl vladni tajnik dr. Venceslav Polak, star komaj 39 let.

V starosti 79 let je umrl zasebnik Fran Skof.

V hiralnici sv. Jožefa je umrl Josip Česenj, bivši policijski agent v Trstu. Po prebratu je služboval v Jugoslaviji, kjer si je kot begunec nakopal bolezen in ji podlegel.

Prebrisan tat ujet.

Iz Hrastnika poročajo: Redar Maru in orožnik Glavnik sta prijela pred par dnevi nekega lopova, ki je izročil brezposelnemu steklarju Kajžnu kolo, da ga proda. Lopov, pri katerem se je našla delavska knjižica na ime Tome Tomekovič in se je izdajal tu za Ludvika Lužarja, je priznal, da je kolo ukradel. Tomo, oziroma Ludvik — bržčas pa ne to, ne ono — je videti velik navihaneec, kar je dokazal tudi s tem, da je znal pobegniti iz stanišča orožniške postaje, pri čemer mu je pa le izpodletelo: naš orožnik so ga kmalu zopet v posteh. Ukradeni kolo se nahaja sedaj na orožniški postaji v Hrastniku.

Železniška nesreča.

Med Zagorjem in Trbovljami je vlak povozil mizarja Tauferja. Našli so ga šele tretji dan popolnoma razmesarjenega.

Osební vlak, ki je vozil iz Našice proti Kapeli-Batrina, je trčil v tovorni vlak. Vsled močnega sunka je bil en potnik težko ranjen, več pa lahko poškodovanih.

Nevaren tat

je neki Jože Melina iz Čreta pri Celju, ki je bil te dni aretiran in oddan v celjske zapore zaradi raznih tatvin že iz leta 1920.

V znamenju alkohola.

V gostilni Pod jelšami pri Mostah je že močno vinjeni zavirac Anton Krošelj zahteval še liter vina. Ker gostilničar ni hotel ustreči njegovi želji, ga je napadel Krošelj z litrom. Nadležnega gosta so končno posadili na cesto.

Hlapec Jakob Velepč iz Most je velik sovražnik redarjev, posebno še, kadar se mu zle nevarni. Ob takih prilikah jih psuje in obkłada z vsemi mogočimi primici. Podobno prizor se je odigral te dni in so bili sicer potrpežljivi redarji nazadnje naravnost primorani, da mu ohladijo jezič v policijskem zaporu. Sedva bo imel Velepč sedaj opravka še s sodiščem.

V Fistrovi gostilni na Paloški cesti v Ljubljani so se 4 pijani zidarji speli s stavkajočimi službenici cestne železnice zaradi neke nemške pesmi. V prepiru je eden izmed zidarjev udaril po žarnici, nakar se je v temi razvil splošen pretep. Razen enega, ki se je skril pod mizo, so se umaknili najprej vsi železničarji, nato pa so tudi razgrajali pobegnili, ne da bi gostilničarju poravnali škodo v znesku 800 kron, ki jo je imel na opravi ter za pajčo.

Peter Zgaga

Včeraj sem opazil na prvi strani velikega newyorského dnevnika sliko milijonarja W. R. Warda, ki je brat morileca Warda, kateri je ustrelil bivšega vojaka Petersa.

Pri prvi obravnavi je morilec prostodušno izjavil: Da, ustrelil sem ga. Ko so ga pa vprašali zakaj, ni hotel povedati. Obravnava je bila vsled tega končana.

Sedaj se je obravnava obnovila.

Urednik dotičnega dnevnika je zapisal pod sliko Wardovega brata:

— To je W. R. Ward, ki prav dobro ve, zakaj je njegov brat ustrelil Petersa, pa noče povedati.

Vsled tega bo tudi druga obravnava končana.

Če noče milijonar odgovoriti na vprašanje, zakaj je storil krivič, je oproščen ter deležen pravice v največji meri.

Država se sme le tedaj hvaliti in postavljati, da je civilizirana, če sta v nji bogatin in revež pred postavo enaka.

Iz sedanjega ameriškega srednjega veka bo še dolgo in naporeno romanje v novi vek.

Iz Floride poročajo, da je pred. Harding še vedno tam na počitnicah. To je nazadnje stranska stvar.

V Washingtonu je itak marsikaj narobe, pa naj bo Harding v Washingtonu ali pa na koncu sveta.

Slavni angleški raziskovalec Carnarvon je umrl.

Njegova največja zasluga je bila, da je razkril grobišče egiptanskega faraona Tutankhamena, ki je umrl pred tri tisoč leti.

Pri izkopavanju ga je baje pila strupena žuželka, in ta pik je povzročil smrt.

Če bi Carnarvon vedel kakšna usoda ga zadela, bi najbrže rajše še trideset let živel kot da bi šel kopat tri tisoč let starega mrtvaca.

Ameriški modni žurnal piše: Zenska moda bo letos nekaj čez koleno.

Na kateri strani kolena bo letošnja ženska moda, pa žurnal ne omenja.

Predragi čitatelji, roko na srce! Pošteno priznajte, če ste v zadnjih petih mesecih kdaj opazili v "Prosveti" ali "Proletaru" čestito ime Etbina Kristana.

Ne, tega imena niste videli, magari, da ste ga iskali z lučjo.

To je črna nevaležnost. In to ravno v sedanjih težkih časih, ko je revež največje reklame potreben. Da, res: nevaležnost je plačilo sveta.

Se vsako barko, katero je ta gospod zadnje čase vozil, je zavozil. Vlada je imela slabo roko pri izbiri prisilniškega komisarja.

Vsak Jugoslovian se bo desetkrat prej premislil, predno se bo podal pod njegovo komando na pot.

Slovenski klerikaleci se dele v tri stranke. Prvi načeljuje Korosec, drugi Jeglič, tretji pa Šušteršič.

Vse tri stranke so pa odločno nasprotno druga drugi.

Voditelji se pa razlikujejo edino v tem, da sta Jeglič in Korosec obrta, docim ima Šušteršič brado in muštrace.

POJAKE opozarjamo, da je cena za "Slovensko-Amerikanski Koledar" ista za Jugoslavijo kot za Ameriko — 40 centov.

Pošljite nam svojo in naslov svojega prijatelja v starem kraju in poslali mu bom knjigo naravnost.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katoli. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MUNN.

Glavni uredniki.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 988 E. 18th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 196 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrti: JOHN MOVERN, 418 — 13th Ave., Duluth, Minn.

Vrhovni urednik.

Dr. JOE. V. GRAHEK, 448 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON KRAŠNIK, Room 196 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Orange Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MILADIC, 1234 W. 11 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4212 Washington Street, Denver, Colo.

Parolni odbor:

LEONARD SLARODNIK, Box 410, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK BORICH, 5217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:

VALENTIN PIRC, 788 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 538 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELAR, 535 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda"

Vse stvari tiskajo se na uradnih sadev kakor tudi denarne posiljave naj se pošiljajo na glavna tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika, poročnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in botašica splošna naj se pošilja na vrhovnega nadzornika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem obilen pristop. Kdor čeli postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicam.

Iz Jugoslavije.

Svetosavski hram v Beogradu.

Patrijarhat srbske pravoslavne cerkve je sklenil, da se zgradi v Beogradu monumentalna cerkev sv. Save na enem mestu, kjer je Smail paša zažgal kosti sv. Save.

Sestavil se je že odbor, ki bo vodil priprave za stavbo v sporazumu z vodilnimi cerkvenimi krogi.

Boksarski dvoboj dveh srbskih literatov.

Literarni Beograd je doživel te dni senzacijo, ki jo bo še dolgo pomnil. V znani kavarni "Moskvi" je prišlo namreč do prepira med literati, ki se je končal s čudnim dvobojem. Dva literata modernističnega kova sta se sprla zaradi raznih literarnih vprašanj tako hudo, da je eden zgrabil kozarec vode in podil z njo svojega nasprotnika. Ta ga je zato pozval na dvoboj. Mesto sabelj in samokretnosti je predlagal mnogo simpatičnejše orožje: pesti. Rečeno — sterjeno. Sekundanti so bili takoj izbrani, nakar so vsi odšli v neko bližnjo dvorano, kjer se je vršil dvoboj s pestmi. Po drugem kolu sta se duellant razšla in naslednjega dne pri črni kavi v kavarni "Moskvi" zopet prijateljski nadaljevala literarno debato.

Smrt odličnega dalmatinskega prirodoslovca.

V Splitu je v starosti 74 let umrl znani zdravnik dr. Edvard Karaman, zelo zaslužen prirodoslovec, ki se je mnogo bavil s preiskovanjem žuželk v Dalmaciji. Zapustil je ogromno zbirko hroščev, ki obsega 8360 evropskih vrst, med temi 2320 iz Dalmacije. Šest vrst žuželk nosi v znanstvenem svetu njegovo ime.

Smrt odličnega dalmatinskega prirodoslovca.

V Splitu je v starosti 74 let umrl znani zdravnik dr. Edvard Karaman, zelo zaslužen prirodoslovec, ki se je mnogo bavil s preiskovanjem žuželk v Dalmaciji. Zapustil je ogromno zbirko hroščev, ki obsega 8360 evropskih vrst, med temi 2320 iz Dalmacije. Šest vrst žuželk nosi v znanstvenem svetu njegovo ime.

Kralj in učitelj.

V slavonski Vrbani službuje na tankajšnji osnovni šoli mladi učitelj Mihajlo Živić, ki je izbran slikar ter posebno nadarjen v lesni rezbariji. Rad bi bil še na umetniško akademijo ter je v to svrhu zaprosil za enoleten dopust, katerega pa ni dobil. Zato se je odpravil naravnost v Beograd k kralju, ki ga je prijazno sprejel in mu izročil priporočilo pisno, s katerim ga je poslal k pokrajinskemu namestniku v Zagreb. Obenem je kralj sprejel štiri njegove lesoreze ter mu naročil, naj se čez leto dni zopet vrne k njemu s kakim novim delom. Živić bo dobil stalno učiteljsko plačo, dopust in še kraljevo nagrado za lesoreze.

Narodna banka izda zlatnike?

Zlatar Milan Lazarov v Osijeku je nameraval kovati nove zlatnike s podobo kralja Aleksandra in je v to svrhu prejel dovoljenje. Ministertvo za trgovino in industrijo je pa prečeno odklonilo, češ, da namerava izdati nove zlatnike Narodna banka sama.

Nesreča na železnici.

Brzovlak, ki vozi iz Zagreba v Beograd, je skočil na odprti progi med postajama Ivanjkovo in Vinjkovec s tira. Človeških žrtev ni bilo in tudi materialna škoda je zelo majhna. Samo nekateri vlaki so imeli zlatne zamude.

Poletje.

Poletje donaja nove dneve in nove potrebe.

Vaši v domovini, ki potrebujejo denarno podporo za obdelovanje zemlje in druge domače potrebe, ki v tem času zahtevajo Vašo pomoč, bodo to pomoč najprej in najtočnejše prejeli, ako se za Vaše denarne posiljate poslužite naše trdke.

Ne držite svojih prihrankov mrtvih! — Dajte jim življenje, vložite jih pri nas na SPECIAL INTEREST ACCOUNT

Za potovanje in dobavo Vaših izdomovine se morete obrniti na nas v popolnem zaupanju in dobili boste vsa navodila brezplačno.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street : New York City
GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE

Angleški listi o jugoslovanski politiki

Jugoslavlani se v zmoti, ker mislijo, da morajo tujcem hoditi k njim študirat razmere. — Le malokateri tuji listi poročajo kaj o novi državi ob Jadranskem morju, kadar pa poročajo, ponavadi kaj ugodnega povedo. — "The Observer" očita Jugoslaviji, da ima na ducate političnih strank.

Marsikaka naša narodna nesreča prihaja ravno od tega, ker ve svet vse premalo o nas. Veliki narodi komaj vedo, da se je pred vojna Srbija mnogo mnogo povečala; o peščici nas, proti vsem nepravilnim usode se borečih Slovencev, je pa morda še kak državnik prav slabo poučen. Kajti, da bi sami skrbeli za objektivna poročila, to je za nas nekako odveč; med seboj smo si strašno odkritosrečni, in tuji časopisi potem s prozornimi nameni ponatiskujejo naše članke. "Pred popolnim pomolom", "Državljanska vojna" itd. Prepričani smo, da delamo prav, če mislimo: inozemci naj si pridobijo sami vesti o nas, kjer že hočejo, ali pa naj nas pridejo sami gledat. In v tem tiči naša tragična krivda. Koliko store v tem oziru drugi narodi, naprimer Belgiji, ki imajo organizirano propagandno službo, in pa naši sosedi Italijani, ki se prav dobro razumejo na ta posel, kakor kažejo dogodki zadnjih let; vsega mogočega bi se radi naučili od njih, samo tega ne.

Zato pa moramo z največjim veseljem pozdraviti list kakor je "The Near East", ki se zdi, da bo stalno prinašal poročila o naših razmerah in seznanjal angleški svet z nami. In kar je še več vredno: ti članki so res objektivni in simpatični. Tako naprimer piše sedaj ob ratifikaciji rapalske pogodbe — pri kateri "so se Jugoslavlani obnašali s čudovitim samozatajevanjem", — precej ostro odnošajo se do Mussolinijevih nagibov, ki nikakor ni tako viteški, kakor se sklicuje, ampak je strašno dobro poskrbel za svojo Italijo. Saj ji je pridobil marsika jin ohranil ji je mir. Članek pristavlja: — Toda če bo ta mir res iskren in trajen, je pa drugo vprašanje. Ne smemo pozabiti, da so Italijani na vse mogoče načine skušali preprečiti ratifikacijo. Jugoslavlani ob Adriji so podvrženi najrazličnejšemu in najhujšemu zatiranju, četudi so se izkazali lojalni in dobre državljane ki plačujejo svoje davke in točno izpolnjujejo vojaške dolžnosti. Kljub temu pa zapirajo jugoslovanske šole (samo v Istri okoli 112). Okrajno glavarstvo v Gorici je bilo odpravljeno in jugoslovanski uradniški odpuščeni. Vse to dela v Jugoslaviji slabo kri in povzroča stalno nevarnost za mir. — Nadalje govori o odnosu med Italijo in jugoslov. državo, da sicer Stambolijski vodi iskreno prijateljsko politiko, da pa ga pri tem hudo ovirajo Makedonstvijski.

O jugoslov. financah prinaša isti list dolg in nadvse zanimiv članek o intervjuju z ministrom Stojadinovićem, in meni da je slabotno stanje jugoslov. valute hudo neopravičeno, saj je velika množina krožečih bankovcev krita z zlatom. Tega je pač v glavnem krivo dejstvo, da nam svet ne zaupa — in tako smo zopet ob začetku — ker nas svet premalo pozna.

Umljivo je, da je članek posvetil veliko skrb našim volitvam. Saj je to tudi lahko, menda so bili zadnje mesece samo tega polni jugoslov. časopisi in je to za ves svet nekaj posebnega, ker drugje se ta stvar opravi v par tednih, v Jugoslaviji je pa treba celih mesecev. Dne 25. januarja t. l. politični: — Ni kazno, da bodo te politične razjasnilne politične situacije. Toda pričakovati bi bilo znatno ozdravljenje politične orientacije naroda. In to je prvi pogoj za notranjo konsolidacijo, katere je v Jugoslaviji v prvi vrsti potreba. — V številki z dne 22. februarja pa pravi: — Preveč bi bilo pričakovati od teh volitev izboljšanje notranjega položaja, kakor tudi bi mi iskreno želeli za to državo; bodo pa odločen korak naprej. —

Tudi veliki angleški list "The Observer" prinaša zanimivo po-

ročilo svojega dopisovalca z značilnim naslovom "Na ducate političnih strank" (kar je na žalost popolnoma res). Članek je pisan nadvse zanimivo a tudi stvarno in obvešča dosti točno Angleže o nas med drugim naprimer tudi o divjem demagoštvu radikalov in radičevcev. Žalostnih razmer na Hrvaškem dolži — in to po pravici — inteligenco, ki se je odtujila preprostemu ljudstvu in živi sama zase. — Samo eno zdravilo je za Radičev demagoštvo in to je čas. — Sklepa pa s sledečimi besedami: — Radikalno - demokratska vlada je izven vprašanja. Njeno mesto bodo zavzeli ali radikalci v zvezi z manjšimi skupinami, ali pa demokraci z nekatere drugimi strankami. Jugoslavija je agrarno - kulturna država. Prej ali slej, toda gotovo se bo nekoč v njej ustalila vlada zemljoradnikov. —

Silno bogastvo v faraonovem grobu.

Raziskovalci so dospeli do druge stanice groba. — Vse stene so pokrite s hieroglifi. — V skrinji je shranjen kraljev drob. — Nadaljna raziskovanja se bodo vršila jeseni.

V Luxorju v Egiptu so svedečano odprli drugo stanico Tutankhamenovega groba. Prisotni so bili razen Carnarvona in njegove hčere ter strokovnjakov zastopniki angleških in egiptovskih oblasti in mnogo tujcev. Zidari so po dvehurnem delu prebili zid. Stanice so električno razsvetlili in očem so se pokazala bogata črta. Malone ves prostor v stanici zavzema mogočna skrinja, ki hrani kraljevo krsto. Skrinja je iz libanonske cedrovine, 4 m visoka, 5 m dolga in 4 m široka. Vsa je prekrita z zlatimi podobami in raznobarnimi vložki. Na vrhu jo krasijo sijajni okrasci. V tej skrinji so našli drugo skrinjo, ki je zapечатena z mestnim pečatom. Pokriva jo čez in čez tančica, ki je pritrjena z zlatimi žebli. V tej skrinji je po vsej priliki še več drugih skrinj, v zadnji pa kraljeva mumija. Ob obeh straneh tega katafalka stoji kipi in verski znaki, med drugim sedem vesel, s katerimi naj bi pokojni veslal preko elizejskih vod. Po tleh stoji umetniško izvršene žare iz alabastra in okrog je posuto drago kamenje. Stene stanice so poslikane z raznimi prizori in pokrite z hieroglifi. Iz te druge stanice vodi odprt vhod v tretjo grobni predel, ki je poln raznovrstnih zakladov. Najznamenitejši predmet je skrinja, v kateri je shranjen kraljev drob. To je čudovito delo, ki mu ga med vsemi egiptovskimi stvarinami ni para. Okraski so izvedeni v obliki kač. Na štirih voglih se dvigajo boginje, ki naj čuvajo skrinjo. Izraz njihovega obraza je izredno naraven. Vsaka boginja je 1,80 m visoka in popolnoma pozlačena. Razen te skrinje je v tem prostoru še približno 30 drugih skrinj, nekatere zelo velike. Z ene izmed njih je padel pokrov; v njej sta dve sohi, ki predstavljata "Ušebetje", t. j. osebe, ki naj na onem svetu pokojniku služijo in strežejo. Ena izmed omar je podobna stražnici; v njej stojita dva leva ali leoparda, ki nosita na hrbtni pozlačeno leseno kraljevo soho. V neki drugi skrinji so našli pahljačo iz novejih peres, ki so vsa popolnoma ohranjena. Držalo je iz slonovine, ki je okusno izrezljana in poslikana z jadrnicami in galijami. Dalje so tu šakal v naravnih velikosti, skrinjica z neprecenljivimi dragulji, zložljiva počivalnica, v kateri je shranjeno svečanstvo oblačilo iz zlate tkanine in okrašeno z dragimi kameni, dalje naročnice in kronski dragulji.

Manakovčani hočejo piti in piti.

Posebni plakati so pozivali meščane, naj ščitijo svojo staro pravico, namreč pravico do pitja in pijačevanja. — Proč s prohibicijo!

Že več mesecev je živel bavarsko glavno mesto v stalnem strahu pred revolucijo. Puč ali državni preobrat so pričakovali iz vrst bavarskih fašistov pod poveljstvom Adolfa Hitlerja ali pa protipu, katerega bi vzporedili komunisti ali pa končno boje naenkrat, kar bi seveda ne pomenjalo nič drugega kot državljansko vojno.

Dočim pa je čakalo mesto na razvoje politične narave, pa je postalo Monakovo pozorišče piske revolucije. Velikanski plakati so se pojavili preko noči na vseh cestnih vogalih ter pozivali pošteno purgarije, naj vstane v obrambo svojih pravic.

Meščani Monakova, varujte svoje svete privilegije! Sovražnik je na bojnem pohodu. Skušajo osušiti naše mesto!

To je učinkovalo kot strela iz jasnega neba na dobrodušne, pivoljubne Bavarece. Ko so izvedeli, da jih skušajo prohibicionisti oropati narodne, pijače, — priljubljenega jiva očetov, dedov in pradedov — so se najprvo smejali. To ni bil prijeten smeh, pač pa zaničljiv, smeh srda.

Nato pa se je vršilo veličko protestno zborovanje. Govornik za govornikom je grmel proti prohibiciji. Neka komunistka, ki je skušala braniti komunistične odredbe, je bila prisiljena bežati iz dvorane. Nekdo je izjavil, da je bila predlagana postava iztuhla na v Berlinu, ne pa v Monakovem. Tedaj pa se pričele prihajati Monakovčanom pene na ustnice.

To je bila dejanski zadnja bitka.

Dol s prohibicijo! — je grmel od vseh strant. — Zakaj prihaja tako veliko število Amerikancev v Monakovo? Zakaj kažejo tako nagnjenje do mesta? Zakaj ostajajo tako dolgo? Amerikanci imajo dolarje, a nimajo — piva.

Na drugi strani pa imamo mi pivo, ne pa dolarjev. In mi ne bomo nikdar dovolili, da bi nas oropali naše zadnje svete posesti. Tako daleč, in niti korak dalje, pravimo onim, ki nameravajo kršiti naše svete in neoporočene pravice kot Bavarci.

Gromovit aplavz je pozdravil ta govor. Neki drugi govornik je navedel pripombo prohibicionistov, da mora Nemčija postati snaha, da pokaže svojo dobro voljo v zadevi odškodnine.

To je vzbudilo nov vihar ogorčenja, ki je zavzel naravnost orkanske dimenzije. Prohibicionisti, ki bi se drznili pokazati svoje lice v tem trenutku, bi bil dobesedno raztrgan na kosce.

Mi storimo vse, kar je v naši moči, da ugodimo Francozom.

Dol s Francozi!

Dol z Nemci, ki nas skušajo razkosati!

Mi vemo, kako se Francozi lotijo dela. Pravijo, da so ameriški prohibicionisti, podkupili pivovarniške delavce.

Niti malo se ne smemo čuditi, če ohranjajo Monakovčani tako ljubosumno svoje pivske tradicije, kajti mesto je bilo glavna postojanka izdelovanja ter zauživanja piva skozi stoletja. Rimski pisatelj Tacitus govori, — seveda precej zaničljivo, — o Germanih, ki pijejo sok ječmena.

Martin Luther, slavni reformator, je prav posebno ljubil pivo, imenovano Einbecker in ta stvar je prešla v zgodovino. Tekom šest najstarejšega stoletja je bil izvoz piva eden glavnih virov dohodkov nemške države.

HELMAR

RAZLIČNE OD VSEH OSTALIH

NAVADNE cigarete vsebujejo navaden tobak. HELMAR turške cigarete so iz 100% čistega turškega tobaka, najboljšega tobaka na svetu za cigarete.

HELMAR se razlikuje od ostalih, kajti napravljene so iz čistega turškega tobaka in ne iz mešanega tobaka.

20 HELMAR stane nekaj več kot 20 navadnih cigaret, in z vsako HELMAR imate nekajkrat več užitka.

HELMAR so v lepencastih škatljah, kar jih ščiti pred lomljenjem in krčenjem. Navadne cigarete so v zavojčkih.

ZAPOMNITE SI ŠKATLJO IN IME.

Anarqnos

Izdelovalec prvovrstnih turških in egiptovskih cigaret na svetu.

Umetna solnca.

Če se bo zrakoplovstvo še nadalje razvijalo, bo potreba skrbeti za primerno razsvetljavo. — Povečan promet po zraku.

Ako se bo zrakoplovstvo še nadalje razvijalo v dosednji meri in ako bo hitrost zračnih vozil še nadalje naraščala — že sedaj znaša hitrost skoraj tristo kilometrov na uro — razvil se bo tudi nočni zračni promet, ki ga bo treba zavarovati na ta način, da se s svetlobo markira smer pota in proge, kakor se že sedaj parobrodarstvo poslužuje svetilnikov.

Obalni svetilniki zadostajo svojim vrhovi, če imajo svetlobo 30 do 40 milijonov sveč, ker je zaradi zaokroženosti zemlje omejena tudi dalekosežnost svetilnika, četudi bi imel še tako močno svetlobo. Glede zrakoplovstva pa je stvar drugačna: aeroplan se nahaja navadno v višini 2500 metrov in leti v zraku s srednjo hitrostjo 200 km na uro, želi pa, da vidi orientacijska znamenja iz čim večje daljine. Nedavno je bil blizu Dijona na nekem hribu zgrajen svetilnik s svetlobo ene milijarde sveč. Ta svetilnik služi kot kazipot za glavne prege Pariz-Alžir, Pariz-Sredozemsko morje, Pariz-Italija, Pariz-Svica itd.; njegova svetloba se vidi v jasni noči že iz daljave 300 do 400 kilometrov.

Dosedanje postaje, ki so služile za orientacijo aeroplanom, bile so vidne na daljavo do 100 kilometrov, a kot izvor svetlobe je slu-

Poplava Sahare.

Železniška proga v Sahari pod vodo. — Hudi nalivi in neprestano deževje vzrok poplave. — Beduini so silno presenečeni.

Da bi bila kedaj Sahara, katere suhota je prišla že v pregovor, poplavljena, bi bil to nenavaden slučaj. Kakor pove neko poročilo iz Konstantina v Alžiru, pa je vendar prišla taka poplava. Vsi obmejni kraji sahare pustinje so prizadeti od dolgotrajnim dežjem, tako, da je železniška proga iz Bissore v Tuggurt radi poplave v mnogih krajih razdejana in pod vodo. Neki vlak, ki je vozil na tej progi, se je nenadoma nahajal sredi velikega jezera, okoli in okoli obdan z vodo, ki je stala v več krajih par čevljev nad progo. Železniško postajo v Tuggurtu so morali radi poplave zapustiti. Take poplave so kaj redke v zgodovini Sahare, vendar, ko nastopijo, so strahovite.

V nekem kraju, kjer ni bilo od leta 1917, nobenega dežja, je bila taka poplava, da je osemstoma malone vse kolibe stanovalec. Devji pastirji beduini so zelo presenečeni nad tem naravnim pojavom.

Zelo večje število acetijskih plamenov ali električne žarnice za 120 amperov pr. 65 voltov, ki so nameščeni za močnimi lečami.

Te leče so sestavljene v en edini optični sistem, ki kakor obalni svetilniki meče močan pramen svetlobe v temno noč.

Tržačani in Rečani v skrbeh za bodočnost.

Po mnenju laških politikov bi moral biti Trst nekaka predstraža v novi trgovini med Italijo in Jugoslavijo. — Italijanska vlada sicer ščiti Trst, toda ta zašči ta ne zaleže veliko. — Spomenica tržaških trgovcev. — Prevoz blaga preko Reke je veliko dražji kot preko Trsta. — Težave z jadranskimi lukami.

Trst pretresa nova nervoznost. Povod za njo je dal sestanek paritetne komisije v Opatiji, ki imalo nalogo, da končno uredi reško vprašanje in da reškemu pristanišču novega prometnega življenja. Italijanski listi in politiki v Trstu so naglašali, da ima biti Trst trgovska predstraža v novi trgovini med Italijo in Jugoslavijo. Sedaj pa se že strašijo pred mislijo, da utegne na novorejeni reški promet priti Trstu in njegovi bodočnosti ogromno škodo. Trst ubijajo Benetke, odkar je prišel pod streho italijanske domovine, in sedaj se bliža za Trst nov udarec iz vzhodne strani severnega Jadrana.

Trgovski krogi menijo, da stvar glede Reke ni tako nedolžna, kakor jo slikajo nekateri njihovi gospodarski politiki, izvaja jo, da nova Reka nikakor ne bo prinašala Trstu škode, marveč bo le pomagala pritegniti in urediti promet Jadrana s širokim njegovim zaledjem. Tega doela ne verjamejo, toda s strani, ki misli, da je poklicana, tolažiti Trst, in mu dati nove vzpodbude, prav te dni poudarjajo z vsvo silo, da se Trstu nikakor ni bati za svojo prihodnost. Treba je presojati položaj čisto objektivno in mirno. Reka in Trst iščeta poti, da pridobita svoj izpubljen trgovski teritorij nazaj; in sicer tako, da si pri tem ne bosta delala konkurence, marveč se s svojimi prometom na Reko, in kar gravitira proti Trstu, pojde s svojim protestom na Trst. Mislijo, da bo precej tako, kakor je bilo v predvojnem času. V urejeni Reki vidijo le obnovo nekdanje jadranske trgovine in trgovske delavnosti, ki je bila pred vojno v Trstu tako živahna. Res je, da se sedanja pogajanja tikajo v prvi vrsti Reke, ali v obsežnejšem oziru zadevajo vse trgovsko življenje severnih krajev in so vsled tega za Trst največjega interesa. Treba pa je predvsem trgovskih odnosov z jugoslov. zaledjem, ki je prvi del onega velikega zaledja, katero si hočeta osvojiti Trst in Reka.

Nadalje modrujejo, da mora priti po prizadevanju tržaških krogov in rimske vlade med Trstom in Reko do nekake medsebojne odvisnosti v trgovini z zaledjem. Sedaj imajo pastv vse ujetne ovire med Italijo in Jugoslavijo in priti ima do ugodne tarifne politike. Italijani pravijo, da se je treba pri tem spomniti okolnosti, kako jim je škodovalo to, da se Jugoslavija ni bila pridružila takozvani jadranski železniški tarifi ne napram Trstu in ne napram Reki. To je onemogočilo dobre trgovske stike z Avstrijo, Češkoslovaško in Madžarsko in tak oje bil Trstu odvzet silni koeficient v boju s severnimi pristanišči. Postaviti se ima nekaka enakost med pristaniščema v Trstu in Reki, kar ča sta sestanek v Opatiji in baš pričeti trgovski zborovanje v Rimu. Tržačani sodijo končno, da je čas zelo drag in da bo Jugoslavija to vpoštevala ter hitela storiti vse, kar bi radi dosegli za svoje življenje.

Tržaška skrb za bodočnost je povsem razumljiva. Oni, ki gledajo globlje, vidijo, da italijanska vlada sicer skuša ščititi Trst, toda tega ne more storiti v taki meri, da bi Trstu zaščitila res kaj zalegla. Tu je Genova in tu so Benetke, ki sanjajo o vzpostavitvi nekdanjega beneškega sijaja na Jadranu in je radi tega že došel v Trst oster klic, da naj se vda novim razmeram, s čimer se je hotelo reči, da naj Trst opusti vsako misel, da se mu povrne morda stari časi, ali da naslaniše še bolj, potem pa hoče Reka tudi doseči svoje stare čase, če ne še bolj. Italijanska vlada brez dvoma misli bolj na Trst nego na Reko. Pa tudi jo tržaški prizadevatniki krogovi vedno spominjajo na nje-

no dolžnost, ki jo ima do Trsta. Tako je v zadnjem zasedanju italijanskega parlamenta neki govornik proti santmargheritski konvenciji rekel, da Trst ni zadosti zavarovan pred konkurenco Reke. Tržaški trgovci so pred kratkim predložili rimski vladi novo spomenico, proščo zaščite Trsta pred Reko in izposlovanje jugoslovanskega prometa preko Trsta za Dalmacijo. Italija sicer res troši velike svote za Reko, ali ko so n. pr. trgovci z Reke prosili italijansko vlado, da naj svojo jadransko tarifo, ki velja za Trst, razširi tudi na Reko, je ostal pred sednik Mussolini gluh na obe ušesi. Po tej tarifi stane prevoz blaga z Reke naprimer do Dunaja 300 lir za vagon več nego prevoz enakega blaga iz Trsta na Dunaj.

Tako ima Italija velike težave s svojimi severnimi jadranskimi lukami, med katere priteva, čisto nepotrebno, tudi reško. Ako bi bila Italija pustila Reko levo na miru, bi bila Reka že danes evetočje morskopristanišče in v tem slučaju bi bilo boljše poslano tudi Trstu novo mu je sedaj Italija sama preveč meša severno jadransko vprašanje in, kakor kaže se, stanek v Opatiji, še sedaj ni prišla do pravega spoznanja, kako se mora urediti severni Jadran, da bo prav tudi za prizadete Jugoslavlani in ne le za velenacijsko italijansko politiko. — Ta brezmislna politika se sedla sedaj na Baroš in Delto in od tam hoče, kakor se zdi, napraviti nov nered na severnem Jadranu, ki prinese lahko Reki pogin. Trstu pa tudi ne bo prav nič koristilo. Brez zadovoljne Jugoslavije ne bo življenja in prometa na Jadranu in zlasti ne na Reki in tudi ne v Trstu.

Katera ženska je lepa?

Ženska lepota se popolnoma razlikuje od moških in drugih lepot. — Lepota je osnovna podlaga zakonskega bitja.

Znana srbska pisateljica Izidora Sekuličeva je v zgradbi stare zagrebške univerze nedavno predavala o ženski lepoti. Predavnanje je bilo odlomek iz najnovejšega spisa Sekuličeve, ki se kmalo natisne v knjigi. Sekuličeva definira žensko lepoto na sledeči način:

Ženska lepota ima svoje lastnosti. To je nekaj povsem drugega, nego lepota moških in se temeljito razlikuje od drugih naravnih lepot, katere vidimo okoli sebe. Lepota žene je čestokrat v zvezi s spolom; nekateri celo smatrajo, da služi samo njemu. Moža diči lepota svoje vrste. On je lahko lep in močno razvit, toda njegova lepota ni bistveno umetniška. Pri možu je lepota postranska stvar, dočim pri ženski čestokrat osnovno podlaga njenega bitja. Ženska živi, da s svojo lepoto ugaja, da doseže v življenju uspehe. Ona n. pr. z lepoto zagotavlja sebi obstoj v okviru zakona. Ženska je slabotno bitje, povsem nasprotno možu, ki je žilav, čvrsti nbojevit. Mož napravi žensko še slabšo, čim jo proglasi za svojo, kajti on hoče, da mu bo majhna, drobna, pod njegovo pažnjo, zato, da ji bo služil ter da jo na ta način še bolj priklene nase. Ženska lepota ni vselej originalna. Ako teži ženska za tem, da bo čim lepša in očarljivejša, se že približuje lepotičju, narejeni lepoti, n. pr. šminki. Na ta način ponareja lice, ki je podobno prej vsemu, nego sebi samemu ter napravlja iz prave žene neke vrste imaginarno ženo, katere v resnici ni. Take žene kažejo ljudem mesto sebe samo tuje obraze in kjer se pojavijo, je kakor da so si za čas svojega življenja izposodile tujo podobo, katero zdaj kažejo drugim.

Otroci pri pridelovanju sladkorne pese.

Kaj pomenja kratka R. F. D.

(Foreign Language Information Service,
Jugoslav Bureau.)(Foreign Language Information Service,
Jugoslav Bureau.)

Strašne razmere vladajo na poljih sladkorne pese v Michiganu, kakor je to razvidno iz objave federalnega otroškega urada (U. S. Children's Bureau), ki spada pod Department of Labor. Ta objava je izvelek iz obsežnega poročila o delu otrok in mater na mihiškanskih poljih sladkorne pese; celoletno poročilo bo kmalu objavljeno. Zastopniki otroškega urada so v svrhu preiskave proučili razmere 500 družin, v katerih je kak otrok pod 16. letom ali pa mati z otrokom pod 6. letom delala leta 1920 na poljih sladkorne pese.

V veliki večini dotičnih družin so otroci v starosti od šest do šestnajst let delali na polju. Četrtna otrok je bila pod desetletno letom. Ogromna večina mater je tudi delala.

Kompanijski agenti udingajo te družine iz Detroita, Chicaga, iz mest v Ohio, iz premožnostnih v West Virginiji in celo iz Texasa in Mehike. Agente povdarjajo kot posebno vabo, da bo vsa družina imela prihodke. Nekaj oče, ki bi bil premogor v West Virginiji, je imel vse svoje otroke na delu; najstarejši je bil 12 let star in najmlajši pet let. Deveta izmed vseh desetih mater je imela otroke pod šestim letom. Dojenčki so bili dostikrat puščeni brez človeka, ki bi na nje pazil. Matere so delale dolge ure in potem opravljale še gospodinjstvo.

Kontraktnim delavcem dodeljuje se toliko akrov, kolikor družina zmora, za trebljenje, okopavanje in spravljavanje pese, in plačuje se po akru. Trebljenje je zlasti težavno, ker treba podizati se, dokler ni zelišče preveliko. Vsi člani družine začnejo tedaj delati ob 6. zjutraj in delajo skoraj neprenehoma celo do 8. ure zvečer in še dalje. Dobra četrtna otrok je izjavila, da dela od 11 do 13 ur na polju.

Kakšna pa je plača? Četrtna delavskih družin je izjavila, da pričakujejo dobiti manj kot \$600 za svojih šest ali sedem mesecev dela na poljih sladkorne pese; dodatna petina pa dobi bržkone manj kot \$800. V vseh družinah — razen sedem odstotkov — je družinsko mezdo nadoknadil očetov zaslužek pri kakem drugem poklicu tekom zimskih dob. Mnogi izmed košufajočih delavcev so izjavili, da vsa družina ne zasluži toliko na polju, kolikor je bil oče sam navajen zaslužiti pri drugem delu v istem razdobju.

Tri četrtnine otrok v šolski starosti niso pohajali šole radi dela na polju.

Sladkorne družbe jemljejo v najem stare farmerske hiše za svoje delavce ali pa so priskrbovale majhne premetljive kočice, ki preprosto so bili prenapolnjeni in večkrat v slabem stanju. Na mnogih poljih sladkorne pese so družine od treh do desetih članov bile prisiljene spati v mali slabo prezračen sobici. Dostikrat je koča iz katranega papirja ali kositra ali pa karavanški voz, premaknjen po potrebi od kraja do kraja, predstavljal edino zavetišče na razpolago. Ti vozovi so nudili tako temna bivališča, da — kakor je neki otrok povedal zastopniku otroškega urada — so člani družine mogli iti pod streho le povesti, kajti ni bilo notri zadosti prostora za vse naenkrat.

Atentati z zastrupljenimi šivanjimi.

V Parizu se množijo slučajji, pri katerih so žene in dekleta ogrožene s tem, da so zbodene v noge ali roke z zastrupljenimi šivanji. Pred kratkim je bilo policiji javljeno deset sličnih slučajev na en dan. Atentati povzročajo v gotovih slučajih nepravilne, ali resnih posledice še ni bilo opažati.

Zločince se energično zasleduje in prvi, ki bo zasličen, bo obsojen kaznovan.

Vsak naš človek, ki je kdaj živel kje na deželi v Združenih državah, zna, kaj predstavljajo te tri črke: celo v starem kraju si razbijajo glavo, kaka tajnost pravzaprav tiči za onim "R. F. D. Box" na adresah sorodnikov v Ameriki. Kratica R. F. D. (Rural Free Delivery) označuje enostavno ameriško kmečko pošto, ki daje oni poseben značaj ameriškim cestam po deželi z ono procesijo škrinj (box) ob cesti, natančnih na palici. Dostikrat je "R. F. D." pred hišo; dostikrat pa je hiša precej daleč v farmi. Poštar, ki s svojim avtomobilom nabira in oddaja pošto po oni cesti (road), se ustavlja pri vsaki škrinji, pusti tam pošto in nabira, ako je lastnik škrinjice kaj notri pustil za oddajo. Ta sistem ruralne pošte je karakterističen za Ameriko, in ker se tiče praktičnosti, ni mu para na svetu.

Lepe pa one škrinjice niso in kaj nič ne prispevajo k lepoti naših cest. Vsaka škrinjica je porjavljena, kakor se gospodinjstvo pač ljubi, ena se nagiba na eno stran, druga na drugo, tretja stoji poševno; ta parada nediscipliniranih poštnih škrinj je prav značajna na ameriške ceste.

Poštna uprava namerava storiti nekaj tudi v korist olepšavanja kmečkih cest, s tem, da uvede nekoliko reda med temi škrinjicami, ki jih je v Ameriki čez pet milijonov. Mesto posrednih škrinjic nameravajo uvesti skupne škrinjice za celo sosesstvo s posebnimi oddelki za posameznike. Razni načerti so bili predloženi v svrhu te olepševalne kampanje. Te skupne škrinjice bi imele nekaj umetniški okus in bi se lepo podajale lepoti okoliš. Neki načrt predlaga skupno škrinjico, lepo porazrejenih ena čez drugo, v kateri bi bilo prostora za tri škrinjice. Na vsak način je olepševalno prizadevanje poštna uprave jako hvalevredno.

Čevljarska industrija v Jugoslaviji.

Ameriški podkonzul Henry S. Brown poroča iz Beograda: v Jugoslaviji se izdelujejo čevlji in škornji, ali proizvodnja se ni še toliko razvila, da bi pokrivala vsa domača potreba. Sedaj je v obratu 13 večjih tovarn, in židajo se dve novi tovarni. Razun proizvodnje teh tovarn je še polno majhnih delavnic, kjer se delala na roko, ki pa izdelujejo veliko množino čevljev.

Tovarne se nahajajo v Sloveniji: v Trzinu, Ljubljani, Mozirju in Mariboru; na Hrvaškem: v Karlovcu in Zagrebu; v Banatu: v Velikem Bečkervetu in Vršču; v Bački: v Subotici. Letna proizvodnja teh tovarn se ceni na 1.800.000 parov in ona majhnih delavnic na 2.500.000 parov. Vsa potrebščina Jugoslavije tekom leta 1921 je znašala približno pet milijonov parov, ali je ob normalnih razmerah bržkone mnogo večja. Ob normalnih razmerah valute bi moški čevlji iz Združenih držav prav lahko tekmovali z onimi, importiranimi iz drugih dežel, toliko glede cene, kolikor glede kakovosti.

Samomori na Kitajskem.

Samomori so na Kitajskem praveca narodna bolezen. Od vseh ljudi, ki umirajo, se jih povprečno umori celih petdeset odstotkov. Kitajci lahko spravijo na drugi svet najneznatnejša stvarica. Često se zgodi, da se berač ubije na pragu hiše, kjer ni dobil miloščine. Ako upnik predolgo preganja dolžnika, se dolžnik usmrti. Take in podobne malenkosti vodijo Kitajce v smrt. Evropeji smo v tem oziru že bolj trdni.

Molitveniki:

Krog med nami, v platno vezano ..	80
Trdna paša, v platno vezano ..	125
Duša popolna, v platno vezano ..	1-
Marija Vrhinja:	
v platno vezano ..	90
v usnje vezano ..	180
Rajski glasovi:	
v platno vezano ..	80
v usnje vezano ..	180

Poučne knjige:

Angleško-slovenski slovar (Dr. Kera) ..	500
Angleški, stihovi ali nauk kako naj se k sv. maši streže ..	10
Domači zdravnik po Knajpu ..	125
Domači živnozdravnik ..	125
Dva sestavljeni pesla: Četvorka in beseda spisano in narisano ..	35
Jasposlušnost. Praktična knjiga za naše gospodinjke ..	
Trdo vezano ..	150
Jedrorečja ..	75
Hitri računar ..	60
Jugoslavija, Zemljepisni pregled ..	125
Knjiga o lepem vedenju ..	
Trdo vezano ..	180
Katekizem, veliki (Zabrt) ..	40
Knjiga o dostojnem vedenju ..	50
Mladenkica. Spisal A. B. Jeglič ..	50
2. zvezek ..	50
Mikarstvo v črticah za življenje ..	75
Nemški angleški tolmač ..	60
Nemško-slovenski slovar (Bartol Janežič) ..	400
Največji spisevnik ljubavnih pism ..	30
Nemščina brez učitelja ..	
1. del ..	50
2. del ..	50
Travila za otroke ..	40
Trgovinar ..	
1. letnik ..	60
2. letnik ..	60
3. letnik ..	60
Praktični računar ..	75
Rečni slovenski in slovensko angleški slovar ..	50
Slovensko-angleški slovar ..	
s slovarjem, trdo vezano ..	150
Svetlo pismo stare in nove zaveze, vsebuje 100 strani ..	300
Splošno knjigovodstvo, 1 in 2 del ..	250
Slovensko-italijanski in Ital.-slov. slovar ..	100
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar ..	50
Slovenska Narodna mladina ..	1-
Spolna nevarnost ..	15
Učni čebelar ..	150
Učni knjiga za babice ..	250
Učilna knjižnica ..	50
Veliki slovenski spisevnik raznih raznih pism, trdo vezano ..	150
Zgodbe sv. pisma ..	30
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev ..	
1. zvezek ..	65
2. zvezek ..	85

Razne povesti in romani:

Amerika in Amerikanci, trd. vez. ..	400
Andrej Hofer ..	50
Benetska vedevalka ..	35
Belgrajski Bliser ..	35
Čurke in porednosti ..	40
Četke ..	
Četvorka ..	
Četvorka starega grada ..	25
Cvetke ..	35
Ciganova osveta ..	35
Čas je zlato ..	30
Vetina Borogradska ..	50
Boji z orožjem ..	50
Dve sliki — Njiva, Starika — (Meško) ..	60
Dolga orka ..	50
Devica Orleanska ..	50
Detelja ..	30
Jam in svet. Letnik 1908 ..	200
Duhovni boj ..	50
Elizabeta ..	35
Fran Baron Trenk ..	35
Fran Diavolo ..	50
Gozdovnik (2 zvezka) ..	120
Golem roman ..	65
Grešnik Lenard, (Ivan Cankar) ..	75
Grešniški katekizem ..	25
Gruša umira ..	50
Hedvika ..	35
Humoreske, Groteske in Satire ..	60
Z dobe puma in bojev ..	50
Z zapiske globeli ..	150
Tralec ..	100
Jos. Jurčič spisi:	
4. zv. Čvel in sad, Hči mestnega sodnika, Broširano ..	75
Trdo vezano ..	100
5. zv. Sosedov sin, Sin kmečkoga cesarja itd. Broširano ..	75
Trdo vezano ..	100
6. zv. Dr. Zober, roman. Tugomir, tragedija v 5. dejanjih ..	100
Trdo vezano ..	100
Kraljevič in berač ..	25
Kraljevič Mučenica, trdo vezano ..	30
Sarmen, trdo vezano ..	40
Judske povesti, — Od hiše do hiše, — Sin ..	60

Ljudska knjižnica:

1. zv. Znamenje stihov ..	50
2. zv. Darovana. Zgodovinska povest ..	50
3. zv. Jurnat Zmagovost, — Med Plazovi ..	50
4. zv. Malo življenje ..	55
5. zv. Zadnja kmečka vojska ..	75
6. zv. Gorđarjev sin ..	30
7. zv. Priključje ..	60
8. zv. Pasjeglavec ..	100
9. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčelj) ..	100
10. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčelj) ..	100
11. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčelj) ..	100
2. zv. Iz dnevnika malega peševca, trdo vezano ..	100
14. zv. Ljubljanske silke, — (Brenčelj) ..	75
5. zv. Juna Misker. Povest iz epsanskega življenja ..	75
6. zv. Ne v Ameriko. Po rezultatih dogodkih ..	75
Mali ljudje, Vsebuje 9 povesti. Broširano ..	75
Trdo vezano ..	125
Mimo življenja, (Ivan Cankar) ..	80
Mrtvi gostje ..	35
Materina žrtve ..	80
Imenilo ..	40
Mali klasi ..	70
Mezija ..	30
Mirko Poštenjakovič ..	30
Mitva are. Povesti, (I. Tavcar) ..	150
Naša Vas, 1. del vsebuje 14 povesti, (Novčan) ..	130
Trdo vezano ..	100
Naša Vas, 2. del vsebuje 9 povesti ..	130
Trdo vezano ..	100
Na Indijških otokih ..	50
Naseljenec ..	30
Na Preriji ..	30
Nihilisti ..	40
Na krvavih Poljanah. Trpjenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka ..	150
Jarodna Biblioteka:	
Amerika in povsed dobro, dom najbolje ..	40
Berač ..	40
Boj s prirodo ..	40
Bojja kazen ..	40
Babica ..	120
Beatin dnevnik ..	70
Črtica iz življenja na kmetih ..	40
Grška Mitologija, 2 knjigi ..	180
General Landan ..	70
Kranjska čebelnica, Poezije ..	40
Kriva osveta ..	40
Nekaj iz ruske zgodovine ..	40
Napoleon prvi ..	100
Nevrednica ..	70
Rimska Mitologija ..	70
Spisje, Vsebuje 11 povesti ..	40
Svetoslav ..	40
Spisje Andrejčkovice Jožeta, — Popolni listi, notni prehod itd. V Gorskem zakotju ..	40
Za kurškom ..	40
Zaroka ob pol noči ..	40
Z ognjem in mečem ..	350
Zlost in veselje ..	100

Narodna knjižnica:

Bilke ..	20
Ble noč, — mali junak ..	30
Izbrani spisi Valentina Vodnika ..	30
Kuhinja pri kraljevi gosli noč ..	60
Malenkosti ..	30
Moje življenje, (Ivan Cankar) ..	40
Paberkil in Roža ..	40
Obiski, (Cankar) ..	120
Obiski, (Cankar) Trdo vezano ..	150
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka ..	25
75. obletnica, Rabindranath Tagore, Vsebuje 5 povesti ..	40
75. obletnica, (Alešovec) ..	40
Trdo vezano ..	75
Broširano ..	60
Pariski zlatar ..	35
Pasti in zanke, kriminalni roman ..	35
Poslednji Mehtkanec ..	30
Povesti Makima Gorkoga ..	75
Pod svobodnim solncem, 2 knjigi ..	250
Pravljice H. Majar ..	30
Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo ..	35
Požigalec ..	25
Praprčane povesti ..	25
Predznanje Prierni in drugi svet ..	25
Pisni v gramofonu ..	25
Patrica, povesti iz irske junaske dobe ..	30
Podoba iz mislonskih dežel ..	30
Peter Zgaga ..	30
Pet tednov v zrakovu, trd. vez. ..	150
Pitice selivke, (Rabindranath Tagore) ..	100
Razkrinkani Habsburžani, — Moja preteklost ..	50
Revolucija na Petrugalskem ..	30
Rinaldo Rinaldini ..	50
Srce Tomova koca ..	60
Slovenska knjižnica. Zbrani spisi, vsebuje 10 povesti ..	60
Slovenski šaljeve ..	50
Salomonovi rudniki ..	150
Sunčski invalid ..	50
Skorl širno Indijo ..	50
Epake, satire in humoreske ..	50
Sanjaka knjiga ..	100
Sanjaka knjiga, velika ..	100
Šepak mametarka, trdo vezano ..	50
Strelce ..	30
Sosedov sin, (Jurčič) ..	30
Stezelce ..	30
Judske povesti, — Od hiše do hiše, — Sin ..	60

Štiri povesti: Nagla beseda; Tujčeva osveta; Gospod Grabar; List Papirja ..

30

Slovenski pisatelji:

1. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi. Vsebuje 35 povesti ..	150
2. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi. Vsebuje 7 povesti ..	120
3. zv. Dr. Ivan Tavcar zbrani spisi. Vsebuje 7 povesti ..	200

Spilmanove pripovedke:

1. zv. Aaron, krščanski deček in Libanona ..	25
2. zv. Marijina otoka, povest iz kavkaških gora ..	25
3. zv. Praski judek ..	25
4. zv. Tri indijanske povesti ..	30
5. zv. Kraljičin nečak, Zgodovinska povest iz Japonskega ..	30
6. zv. Zvesti sin. Povest iz vlade Akbarja Velikega ..	25
7. zv. Rdeča in bela vrtnica, povest ..	30
8. zv. Korejska brata, Črtica iz mislonov v Koreji ..	30
9. zv. Boj in Zmagaja, povest ..	30
10. zv. Prigoda Hurovskega glavarja. Povest iz zgodovine kanadske ..	30
11. zv. Angelj očujev, Braziljska povest ..	25
12. zv. Zlatokop, Povest ..	30
13. zv. Prvi med Indijanci ali vojna v Nikaragui ..	30
14. zv. Preganjanje indijskih mislonov ..	30
15. zv. Mlada mornarja. Povest ..	30
16. zv. Saljivi Slovenci ..	30
17. zv. Svitanje, roman, trdo vezano ..	100
18. zv. Turki pred Dunajem ..	50
19. zv. Trenutki oddiha ..	40
20. zv. Umor v Sarajevu ..	10
21. zv. Iskrva Repetita, Satiričen roman, 2 knjigi ..	125
22. zv. Vera, roman ..	35
23. zv. Trdo vezano ..	35
24. zv. Veliki vseder ..	100
25. zv. Vinar, Rabindranath Tagore, trdo vezano ..	50
26. zv. Zvonarjeva hči ..	65
27. zv. Zadnji dnevi nesrečnega kralja ..	40
28. zv. Zaklad na korjem cetova ..	30
29. zv. Zadnja pravda ..	30
30. zv. Zmaj iz Bosne ..	100
31. zv. Zlatarjevo Zloto ..	120

Zbirka slovenskih povesti:

1. zv. Volnomir ali poganstvo ..	35
2. zv. Hudo brezno ..	35
3. zv. Vesele povesti ..	35
4. zv. Povesti in silke ..	35
5. zv. Student naj bo. Naš vsakdanji kruh ..	35

Zabavna knjižnica:

1. zv. Pegan in Lamberger ..	75
2. zv. Črna smrt ..	75
3. zv. Zločinci ..	75
4. zv. Moč z razregano dušo ..	125

Razne povesti in zabavne knjige za mladino:

1. zv. Moč z razregano dušo ..	30
2. zv. Dedek je pravil, pravljice ..	40
3. zv. Mladim srcem ..	35
4. zv. Narodne pripovedke, 3. zvezek ..	50
5. zv. Narodne pripovedke, 4. zvezek ..	50
6. zv. Narodne pripovedke, 5. zvezek ..	50
7. zv. Narodne pripovedke, 6. zvezek ..	50
8. zv. Narodne pripovedke, 7. zvezek ..	50
9. zv. Narodne pripovedke, 8. zvezek ..	50
10. zv. Narodne pripovedke, 9. zvezek ..	50
11. zv. Narodne pripovedke, 10. zvezek ..	50
12. zv. Narodne pripovedke, 11. zvezek ..	50
13. zv. Narodne pripovedke, 12. zvezek ..	50
14. zv. Narodne pripovedke, 13. zvezek ..	50
15. zv. Narodne pripovedke, 14. zvezek ..	50
16. zv. Narodne pripovedke, 15. zvezek ..	50
17. zv. Narodne pripovedke, 16. zvezek ..	50
18. zv. Narodne pripovedke, 17. zvezek ..	50
19. zv. Narodne pripovedke, 18. zvezek ..	50
20. zv. Narodne pripovedke, 19. zvezek ..	50
21. zv. Narodne pripovedke, 20. zvezek ..	50
22. zv. Narodne pripovedke, 21. zvezek ..	50
23. zv. Narodne pripovedke, 22. zvezek ..	50
24. zv. Narodne pripovedke, 23. zvezek ..	50
25. zv. Narodne pripovedke, 24. zvezek ..	50
26. zv. Narodne pripovedke, 25. zvezek ..	50
27. zv. Narodne pripovedke, 26. zvezek ..	50
28. zv. Narodne pripovedke, 27. zvezek ..	50
29. zv. Narodne pripovedke, 28. zvezek ..	50
30. zv. Narodne pripovedke, 29. zvezek ..	50
31. zv. Narodne pripovedke, 30. zvezek ..	50
32. zv. Narodne pripovedke, 31. zvezek ..	50
33. zv. Narodne pripovedke, 32. zvezek ..	50
34. zv. Narodne pripovedke, 33. zvezek ..	50
35. zv. Narodne pripovedke, 34. zvezek ..	50
36. zv. Narodne pripovedke, 35. zvezek ..	50
37. zv. Narodne pripovedke, 36. zvezek ..	50
38. zv. Narodne pripovedke, 37. zvezek ..	50

Ljubice Habsburžanov.

UVOD.

V vseh slojih takomenovane visoke družbe se tuintam sklepajo takomenovani neenaki zakoni ali mesalijanse, ki zbujačo v občinstvu posebno zanimanje, četudi sta oba poročena navadno umrljiva človeka, kaj pa šele, če teče po žila enega izmed njiju morda modra kri, ali če je celo član vladarske rovine! In to zanimanje nima zmerom korenin samo v golem radovednosti, temveč pogosto v resničnem navdušenju, zakaj "visoki" zaročene mra zmerom premagati dosti "predsedkov", s katerimi se njegov vzvišeni stan razlikuje od nižjega stanu drugega zaročena. Danes so razmere drugačne in mi si lahko kakor v bajki pripovedujemo, kako je v evropski družbi plemstvo ustvarilo okorelo kastarstvo, ki je bilo tem bolj okorelo, čim višje je bilo plemstvo. S tem; da so plemiški sklepani zakone samo med seboj, so skazili svojo kri, se degenerirali duševno in telesno.

Morda je večja sreča zanje nego za narode, da je zlat stena med navadnim, preprostim človekom in med bivšim plemstvom padla!

Nesameten, da bedast je zakon spodobnosti ali dobrega to- na, s katerim kaste nalagajo svo- jim pripadnikom dolžnosti, ki jih smejo v gotovih okolščinah smat- rati za suženjske verige. In pre- trgati te verige, upreti se zapo- sneli in predhodkom družbe, odreči se sijajni izključnosti in domne- vani vzvišenosti nad svojo okoli- co, vse to predpostavlja prav mo- čen notranji nagon, bodisi vse zmagovalno ljubezen ali pa neodol- jivo silo osebnosti, oba ta dva ču- nitelja pa sta dandanes — žali- bog — silno redek pojav. Zato se zakoni sklepajo sedaj iz vseh dru- gih razlogov prej nego iz ljubez- ni, in če resnično ljubezen res ka- daj družbi dvoja mladih sre, se pre- moženjski interesi staršev ponav- di postavljajo na pot njuni po- roki in na vse mogoče načine bran- jo, da bi sin bogatega očeta vzel za ženo revno deklico, ali pa hčer- ka z bogato doto revnega moža.

In nasprotovanje staršev se na- rašča, če se zaročena razlikujeta po rojstvu in po stanu. Razdor z roditelji, neredko tudi razdredi- njenje so posledica "mesalijans". Pripadniki vladarskih rodbin se morajo vrhu tega odreči tudi še vsem privilegijem, ki izvirajo iz njih pokolenja, kakor tudi odreči se za- sebi in dediču nasledstvenim pra- vicam. Kakor videti, se jim stav- ljajo vse mogoče zapreke, da bi se jim onemogočilo živeti po svo- ji lastni volji, kar se v temeljuje s tem, da to baje zahtevajo koristi države.

Ljubezen in zakon bosta zme- rom spadalna med najbolj zani- mi- va poglavja človeškega življenja in ženski spol prav posebno kaže razumljivo zanimanje za vse, kar je z njima v zvezi. Če je z dru- žitev dveh navadnih zemljanov za krasni spol svetovno dogodek, kaj šele zakon iz ljubezni, poseb- no če je poleg tega še neenak za- kon! Če pa izhajata poročena, ali vsa jeden od njih, iz najviš- jih krogov, če sta dediča kron ali pa vsaj člana vladarskih hiš, pa se nehoti širše obstojnost nakloni na stran tega, ki je zapustil vse, da bi mogel poslušati glas svoje- ga srea, to pa za to, ker so taki slučajji nenavadno redki in ker so zapreke, ki se mu stavljaajo na pot mnoge in mnogo večje, nego če se oženi slaven zdravnik z revno živiljo, s katero se je bil seznanil še kot študent.

Če pogledamo evropske vla- darske hiše 19. stoletja, vidimo, da so se morda v vseh vršile po- roke, ki nasprotujejo hišnemu re- du; največ neenakih zakonov ta- ko z moške kakor ženske strani pa izkazujejo Habsburžani in te poroke imajo deloma zelo roman- tično ozadje, deloma pa so v zve- zi s trpkio tragiko. S tem se da tu- di pojasniti, zakaj so zbujače ta- ko nenavadno senzacijo in neiz- merno zanimanje. Zdi se, kakor

bi mlajše pokolenje Habsburža- nov preganjala nekakšna tragič- na usoda, kakor bi nad njim pla- vala nekakšna nesrečna zvezda. Od Jožefa II., do Franca Jožefa I., ki se je za njegove vlade drža- va otresla in temeljih in dozorela za razpad, pa do zadnjega vladar- ja tega rodu, Karola, ki je na- zadnje krono izgubil, je zadela Habsburžane dolga vrsta nesreč, zasebne in politične narave. In vendar izvzemši Pariz ni nobene- ga drugega mesta na svetu, kjer bi se bilo živelo tako lahkomiš- selno, veselo in razposajeno, kakor v prestolnem mestu Habsburža- nov, o katerem je v resnici velja- lo: — Es gibt nur a Kaiserstadt, es gibt nur a Wien! — Dvor se je sicer vdeleževal tega dunaj- skega veseljačenja, toda v notra- njosti je glodala neprestano bo- lest in žalost. Res, posebna ironi- ja usode!

V sledečih poglavjih so popisane dogodivščine najznamenitših mesalijans Habsburžanov na po- gladi uradnih spisov in dvornih skrivnosti, kar je omogočilo zbra- ti dosti novega gradiva in spozna- ti resnico, ki postavlja tam ome- njene osebe v pravo luč.

Na prvo mesto postavljamo zgo- dovinu o tragičnem koncu bivše- ga prestolonaslednika Rudolfa. O njegovi smrti se še danes širi naj- čudovitejša mešanica resnice in izmišljotine. Mnogo knjig in bro- šur je bilo spisanih o tem dogo- dku — v Avstriji seveda teh knjig ni bilo dobiti.

Toda le malokomu je bila zna- na resnica o tragediji v Mayer- lingu. K njim spada Julija Pav- lina princeza Odeschalehi, rojena grofica Zichy, ki je francoski po- pisala ves dogodek. Poslušajmo torej, kaj pravi ta dama, ki spa- da k najvišjim krogom bivše av- strogrške aristokracije, o tragič- nem koncu bivšega prestolo- naslednika Rudolfa!

Tragedija prestolonaslednika Rudolfa.

Kneginja Odeschalehi na krat- ko riše sliko mladosti prestolona- slednika Rudolfa, ki ga nazivlje "najbolj ljubeznivega človeka in najbolj nesrečnega kneza". Pravi da je bil zelo nadarjen, da je prid- no študiral in pri izkušnjah po- gosto presenetil učitelje s svojo globoko, resnično izobrazbo v vseh strokah in s svojim lahkim razumevanjem tudi najtežjih — vprašanj. Njegov ljubeznivi zna- čaj ga je vsakemu prikupil, kdor je imel z njim opravka. Morda je ta čar osebnosti, podedoval po svoji materi Elizabeti, ki jo je dohitel tudi tak tragičen konec. Rudolf ni bil prevzetan in ošaben kakor ostali člani njegove rodo- vine; nikakor, rad je imel pred vsem učenjake in umetnike in se je tudi sam vdeleževal pisatel- skega dela. Čim starši je bil, tem bolj se je nagibal proti liberaliz- mu, proti volji svojega cesarske- ga očeta. Rad se je družil z mla- dimi madjarskimi kavalirji, ka- terih odlični in viteški običaji so mu bili po godu. Obiskoval jih je na njihovih gradovih in se vde- leževal z njimi lovov. Rudolf je bil ravno tako strasten lovec ka- kor njegov oče, toda najrajši je streljal orle v Alpah, v ogrskih skalah na bregu Donave ali pa kondorje v ogrskih pustinjah. Na- gačeni ti majestatični ptici so kra- silni njegove sobe in še dandanes obstoji ta zanimiva zbirka.

Ob času, ko je pri ne uredil svoj dvor, je bil njegov komornik grof Bombelles, ki je bil kljub svojim dobrim lastnostim za ta urad ven- darle nekoliko prelaskih navad, torej popolnoma nasproten prin- čevemu vzgojitelju. To je bil grof Gondrecourt, strog in resen mož, ki je princu do 18. leta ohranil popolno duševno čistost. To pa je bila tudi nesreča za princve te- lesni razvoj, zakaj prestolonasle- dnik ni bil preveč postavnega te- lesa. Komaj je grof Bombelles spoznal to nedolžnost svojega mladega gospoda, ga je vpeljal v velike probleme narave in ga

nančil spoznavati žensko — žen- sko in z njo ljubezen in strast.

Medtem ko so bili doslej umet- nost, znanost in lov središče že- lja mladega princea, je nastopila vlado zdaj strast in je pretresala in vznemirila vse bitje cesarske- ga mladeniča od vrha do tal. Ov- ladala ga je popolnoma in razbr- zdano, prešerno življenje se je za- čelo. Prilike je bilo dovolj, poseb- no ker je bil prestolonaslednik tako ljubezniv in mlad! Ženske si je izbiral iz vseh slojev, in ker je bil neodoljiv, je zmerom dose- gel uspeh, naj je že bila gospa ali deklica. Vsled tega so nastali prepiri v rodbinah, posebno v najodličnejših in najponosnejših v državi.

Od začetka je cesar Frane Jo- žef gledal skozi prste, saj je sam v mladosti tudi mnogo užival, za- to je pri poročilih o avanturah svojega sina z nasmehom dejal: — Mladost je norost, naj se iz- divja. — Toda pozneje se je pa- javila skrb za zdravje prestolona- slednika, ki naj bi ostal sveža ve- ja habsburškega rodu.

(Dalje prihodnjic.)

Mariborska porota.

Smrtna obsodba.

Tudi razprava proti Britvinu in scudeleženkam Tonažčevema je bila brez haska preložena. Samo Britvinov komandant ga je dne 6. marca v svoji izpovedi še bolj o- bremenil, češ, da je njemu priznal, da je bil končno po dolgi razpravi obsojen na smrt na večjih radi hudodelstva umora. Njegova ljubica in njena mati pa vaka na 1 leto težke ječe.

Z bajonetom v trebuh — radi dekleta.

V Persetinceh živi lepa deklica Barbava, h kateri je zahajal Frane Drobničar iz sosednje vasi Lahon- ci. Za Barbavo pa so se potegovali tudi drugi mladeniči, in to je po- vzročalo Drobničarju ne malo skr- bi in jeze. Zimskega dne v decem- bru je šel v mraku Anton Bratuša z Lahone v Persetince po tobak. Bilo je že temno, ko ga je na potu srečal Frane Drobničar. Že poprej je srečal Bratuša Drobničarjeve- ga tovariša Hanžiča, katerega je lepo pozdravil. Čez nekaj minut pa Drobničarja, katerega je na- govoril z vprašanjem: "Kaj iščeš tu?" V tem pa sta se že sprijela. Bratuša je potem trdil, da ga je Drobničar brez vsakega povoda zabodel z bajonetom v trebuh. Pri- vlekli se je še do bližnje hiše, od- ceder so ga potem prepejali v Or- moz v bolnico, kjer je še nekaj ča- sa govoril, po operaciji pa padel v nezavest ter je naslednjega dne popoldne umrl. Obtožba domneva, da je Drobničar videl v Bratuši katerega svojega tekmeča pri svoji ljubici ter ga zato zabodel. Obdol- ženi pa spet trdi, da je bil od Bra- tuše napaden in da ga je zabodel v silobranu. Umrlga Bratuša, kateri je do zadnjega zagotavljal, da ni obdolženec ničesar storil pred vpadom, ampak ga je šele potem dvakrat udaril, slikajo kot dobrega in poštenega fanta.

Drobničar se je sicer izgovarjal s silobranom, vendar mu porotni- ki niso verjeli in je bil obsojen na 3 leta težke ječe.

Koliko je na svetu ljudi.

Iz zadnjih podatkov londonske- ga statističnega urada je razvid- no, da biva na vsem svetu ena mi- liarda in osemsto milijonov lju- di. Največ prebivalcev ima Azija in sicer 910 milijonov. Evropa jih ima 470. Amerika 182. Afrika 160, in Avstralija s Polinezijo 60 mi- lijonov. Ako se tej vsoti 1782 mi- lijonov prišteje še število prebi- valcev nekaterih otokov, o kate- rih nimamo točnih podatkov, la- hko računamo število celokupnega človeštva na 1.800.000.000 ljudi. Pred tridesetimi leti je bilo na svetu samo 1.500.000.000 ljudi in je torej število kljub svetovni vo- jni naraslo za 300 milijonov.

NAJLEPŠE DEKLE V FLORIDI.

Deklica, ki jo vidite na sliki, je Miss Katherine Conova iz Flori- de. Pri zadnjem tekmovalju floridskih lepotic za prvenstvo je ona dobila največ glasov. Pri veliki paradi, ki se bo vršila prihodnji teden v St. Augustine, bo nastopila v ulgi "Kra- ljice Floride".

Zagonetno, toda resnično.

Pomagači starih tatov.

Mladi pomagači starih tatov.

Znano je, da noben žepni tat ne gre sam na delo. Vedno ima dva ali tri pomagače, kateri mu do- vedejo žrtev v pest. Teh poma- gačev se pa poslužuje tudi zato, da jim izroči ukraden denar ali zlatino, ako ga policija zasle- djuje.

Eden takih pomagačev je bil tudi petnajstletni Lucian Bur- man, ki je sedaj v neki newyor- ski pobojsvalnici.

Delal je za znanega žepnega ta- tu File-ja, ki je sedaj tudi na var- nem. V naslednjem navajamo ne- kaj njegovih spominov.

— Nekaj časa sem bil "spotter" — pripoveduje Burman — ter da- jal signale. Kadar delajo žepni tatovi po trije skupaj, so vedno signali. Moj gospodar, znani žep- ni tat File ni nikdar prišel sam. Bal se je, da ga bodo ujeli. Vsled tega sem moral prevzeti ulogo- jaz. Rečimo, da smo bili na neki kavi, vozeči preko mesta, tovari- ša Mickey. Moe in jaz, ko je bilo največ ljudi. Tedaj zapazim člo- veka z debelo zlato verzičo. Dvi- gnem roko k čepici. Mickey se prične takoj zanimati. To je zna- menje zanj, naj gleda v smer, v katero gledam jaz. Pomam si oko s prstom. To je zadosti. To je si- gnal, naj pazi na uro. Nato vza- mem iz žepa robcu ter se vsek- nem. To pomenja, naj vzame tu- di denarnico. Če izgleda kak člo- vek kot detektiv, pričem kaslja- ti in eden nas izstopi takoj. Drugi izstopi na prihodnjem vogalu in tretji par blokov naprej. Nikdar nismo izstopili skupaj. S tem bi se izdali. Vsi žepni tatovi imajo svoje lastne signale.

Najbolj smo se zanimali za mo- ške žepce. To se je boljše izpla- čalo. Tudi ženske ročne torbice smo lovili. Dva načini sta za to. Človek gre v kako department prodajalno, kadar je kaka razpro- daja ter letajo ženske naokrog kot nore ter trgajo blago z miz. Ni vam treba drugega kot pre- vidno odpreti torbico ter vzeti denar ven. Ali pa pazite na žen- ske, kako ogledavajo nove čevlje v izloži in torbica jim visi z za- pestja. Moe je znal silno hitro te- čiti. Tudi on je zrl v okno. Naen- klad pa je, strašno potegnil za torbico, in žensko je zabolela ro- ka. Zakričala je od bolečin ter ni vedela, kaj počne. Hitro kot blisk ji je iztrgal Moe ročno torbico ter zbežal, a spotoma izročil torbico meni. V istem trenutku sva jaz in Mickey prišla zasledovati Moe- a ter kričati: Ustavite tatu! Ker sva bila spredaj, sva zadržala

možico, ki je sledila ter jo zved- la v napačno smer. Moe je ušel. Tudi če so ga ujeli, niso našli pri- njem ničesar, ker je torbico že prej meni izročil.

Res, čedna banda smo bili. Edi- na stvar, katere nismo storili, je bila, da nismo kradli drug dru- gemu iz žepov, a mislim, da bi storili tudi to, če bi nam gospo- dar File ukazal. Jaz in Mickey sva se nekoč dogovorila, da ga bova ubila. Kupila sva revolver ter pa- krogelj v neki zastavljalnici, a lastnik je povedal to File-u in slednji me je tako pretepel, da so bile moje nogavice prepojene s krvjo. Upal sem, da bom dobil za- strupljenje krvi in da me bodo poslali v bolnico ali da bom sploh umrl. Imel sem majhen molitve- nik, katerega sem našel nekoč v torbici neke ženske. Ni bil židov- ski, a mislim sem, da bo pomagal in prosil sem ga, naj postane moja noga zastrupljena. Mislim, da je bil krščanski, ker ni pomagal, in nogi sta bili kmalu zdravi.

Ni bilo tako slabo krasti veli- kim gospodom z dragocenimi ko- žuhi ter velikanskimi avtomobili. Ti gotovo niso pogrešali ukrade- nega. Žal pa mi je bilo slepariti fante-prenašalec. Mislim, da jih je dosti izgubilo službo raditega, kar smo jim storili. Ubogi fantje! Mislim, da se je marsikdo sam pozneje lotil tatvine. File je ime- noval to "igro s prstanom in de- narnico". Rekel je, da jo je sam izumil. Petdesetkrat sem jo mo- ral ponoviti v hiši, predno sem bil tako izurjen, da sem šel lahko na cesto.

V takem slučaju je moral na- stopiti File sam, a ni seveda ni- česar riskiral. Vzel je denarnico, vtaknil vanjo dva dolarja ter pr- stan, katerega je kupil v 10-cent prodajalni. To mi je izročil. Ča- kala sva v bližini 23. ceste, dokler nisva videla malega prenašalca, nosečega paket, ki je izgledal pre- eej dragoceli. File je znal hitro presoditi vrednost paketa. Poka- zal mi je fanta ter rekel: — Oni- tam. — Nato je odšel k svojemu avtomobilu, ki je stal pol bloka vstran.

Vzel sem denarnico in malo predno je prišel dečko, sem jo spustil na tla. Ko je bil par čev- ljev vstran, ljo je zagledal ter skočil proti njej. Tedaj pa sem se naenkrat sklonil ter jo pobral. Fant je bil seveda razočaran. Vi- del sem, da je žalosten ter mu re- kel: — Ali si jo hotel tudi ti po- brati?

— Seveda, — je rekel.
— Hm, — sem zamrmral jaz ter se zamislil.
Prišel je odhajati, slabe volje, a jaz sem mu rekel, da sem dober človek in da hočem deliti z njim. Strašno se je razveselil, kajti ni- česar ni pričakoval. Dal sem mu en dolar. Pregledala sva vsebino ter našla prstan. On se je razbu- ril in tudi jaz sem se delal kot da sem razburjen.

— Kaj naj storiva s tem? — je rekel in oči so se mu svetile. — Tega ne moreva razdeliti.
— Gotovo ne, — sem rekel jaz, — a lahko prodava prstan.
Šla sva torej naprej proti mali zlatarski prodajalni, ki je bila last nekega File-ovega prijatelja. Vstopila sva, in notri je bila le neka deklica.
— Kaj hočeta? — je vprašala.
— Prodati prstan.
— Žal mi je, a očeta ni tukaj, — je rekla. — Pričakujem ga vsak trenutek. Pokazita ga!
Pogledala je prstan ter vzklil- nila:
— To je čudovit prstan. Vre- den najmanj par sto dolarjev. — Fant je prišel skoro plesati od veselja.
— Vrnila se bova, — sem rekel jaz in odšla sva ven.
Ravno v istem trenutku pa je stopil proti nama File, ki naju je čakal.

— Jaz sem zlatar, — je rekel.
— Ali hočeta mene?
— Da, gospod, — sem rekel. — Prodati hočeva prstan, ki sva ga našla.
— Prstan? — je vprašal. — Po- kaži.
Dal sem mu ga in ogledal si ga je.
— Krasen prstan, — je rekel.
— Vreden najmanj petsto. — Pre- našalec je skoro norel od veselja.
— Vidva ga hočeta prodati? — je vprašal File.
— Seveda, — sva rekla oba.
— Potem stopimo notri — je rekel File. — Ozrl se je najprej name, nato pa na prenašalca.

— Zdi se mi boljše, da ostanem ti tukaj — je rekel meni. — Po- postavi je prepovedano kupovati od mladoletnih. Tvoj tovariš je starejši. Kamen bom pogledal s povečalnim steklom, predno izro- čim denar.

Odšla sta proti prodajalni, a v istem hipu sem jaz zagrabil fan- a za rokav.
— Počakaj malo — sem mu rekel. — To ni prav. Kako naj vem, da se boš vrnil? Lahko se splašiš skozi stranska vrata, me- ne boš pa pustil na cedilu.
— Ha — je odvrnil fant — se- veda se bom vrnil. Kaj pa čen- čas?

— No, — sem odvrnil — mo- goče se boš, mogoče pa tudi ne. Denarnico sem jaz našel. Pusti mi svoj paket kot varščino.
Fant je bil zadovoljen ter je hotel čimprej priti v prodajalno. Vsled tega ni prav nič pomišljal, mi izročil paket ter odšel v pro- dajalno.

File si je prišel ogledovati pr- stan s povečalnim steklom, ga praskati z ostrim jeklom in konč- no ga je tudi nekoliko pomazal s kislim. Po nekaj petih minu- tah pa je rekel:
— Strašno mi je žal. Kamen je ponarejen. Ni vreden več kot par centov.

Fant je prišel iz prodajalne ves

solzan. Ozrl se je naokrog. Med- tem pa sem bil jaz že daleč z nje- govim paketom. Takrat je prišel jokati.

Ne vem, koliko paketov sem dobil na tak način. Bili so brez dvoma vredni več tisoč dolarjev, kajti pozneje sem čital v listih o njih.

File mi je pa rekel, da je dobil zanje le par dolarjev. Na ta na- čin me je sleparil ter mi le malo ali prav nič plačeval.

Ogenj v Trstu.

V stanovanju rojaka Vencesla- va Germeka v ul. XX. Settembre je izbruhnil ogenj, a so ga ognje- gasci pravočasno ugasili. Škoda znaša okoli 1000 lir.

Arctacija tihotapea.

V Trstu je bil aretiran radi ti- hotapstva Cesar Petrič, stanujoč v ulici Settefontane št. 18.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Enjenim naročnikom "Glasa Naroda" v državi Ohio naznanja- mo da jih bo obiskal naš potoval- ni zastopnik.

Dr. ANTON SIMČIČ.

ateri je pooblaščen nabirati na- ročnino za naš list, zatoraj pros- mo rojake, da mu bodo konno- mogoče naklonjeni.

Varno, takojšnja odpomoč za KURJA OČESA

Ena minuta — in bolečina bo izginila. To napravijo dr. Scholl's Zino-pads varno in hitro z odstranjenjem vzro- ka. — druzenja in priitiska ob čevli.

Dr. Scholl's Zino pads so varne. No- bene nevarnosti infekcije ali zastrupl-jenja krvi, kar je večkrat posledica rezan-ja kurjih očes ali uporabe močnih zdravil, vsledječih kisline.

Zino pads čistijo tekmo zdravljenja. So tanke, antiseptične in neopromolji-ve. Velikosti za kurja očesa, zatiske in bole. Nabavite si danes škafli pri lekarnarju ali čevljarju. Ne vzemite nadomestkov.

Dr. Scholl's Zino-pads

Izdoljuje jih The Scholl Mfg. Co., izdele- valci Dr. Scholl's Foot-Bazers, predme- tov za udobnost noge in zdravlja za noga.

Prilepite jo — ne bo več bolelo!

Knjiga za dol- ge zimske ve- čere.

Slovensko-Amerikanski

KOLEDAR za leto 1923

192 strani povesti, poučnih člankov in razprav, pesmi, slik, šale in raznoterosti.

Cena samo 40 centov.

Naročite ga še danes.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

22 Cortlandt St., New York

Do 20. sept. tudi pri zastopnikih

Gl. Glas Naroda.

Naznanilo.

Tužnim srcem naznanjamo vsem prijateljem in znan- cem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni neposabljani papa —

VALENTIN LADSTÄTTER

po kratki mučni bolezni v stari domovini dne 16. marca mirno v Gospodu zaspal v starosti 58 let.

Pogreb se je vršil dne 18. marca v Domžalah.

Globoko zalujoči ostali.

Marija Ladstätter, soproga,

Kristina, Ana, Jacob v New Yorku; Valentine, Greti, Josef v Domžalah, otroci.

Sveta maša z libero za pokojnika se vrši dne 13. apr. v slovenski cerkvi, 62 St. Marks Place, New York — Domžale dne 6. aprila 1923.

SKARAMUŠ

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" poslovenil G. P.

67

(Nadaljevanje.)

— Kdo je bila ona deklica?
Andre-Louis je takoj videl, da se madama, kot ženska, oprije-
ma predvsem nebitnih stvari.

— Gledališka igralka, uboga belakinja, za katero ne čutim
nobene obžalovanja. Pisala se je La Binet. V onem času sem
igral v družbi njenega očeta. To se je zgodilo po onem nastopu v
Rennes, ko sem se moral skrivati pred pravico kot obstaja v Fran-
ciji, — pred visliško pravico za one nesrečne, ki sploh niso bili "ro-
jeni". Ta nadaljna krivica me je dovela do onega nastopa v gle-
dišču.

— Ubogi dečko, — je rekla madama nežno. — Edinole žensko
sreče more spoznati, kaj vse si pretrpel. Radi tega ti tudi lahko opro-
stim. Sedaj pa ...

— Madama, vi ne razumete. Če bi danes mislil, da sem imel le
osebne motive, ko sem se spustil v boj s privilegiji, bi si na mestu
prečezal vrat. Moje opravičilo tiči v neodkritosti onih, ki so
hoteli, da bi bilo sklicanje generalnih stanov le prevara, le slepilo
za narod.

— Ali ni bilo mogoče pametno biti neodkritost v takih za-
devah? — je rekla.

Ozrl se je vanjo odkrito.

— Ali sploh more biti kedaj pametno biti neodkritost, ma-
dama?

— Gotovo. Veruj meni. Dvakrat toliko sem stara, kot ti ter
poznaj svoj svet.

— Rečem vam, madama, da ni nobena stvar pametna, ki kom-
plicira odstop. Nobena stvar pa ga ne komplicira toliko kot neod-
kritost. Pomislite za trenutek na komplicacije, ki so se poja-
vile iz tega.

— Tvoji nazori, Andre-Louis, vendar niso postali tako per-
verzni, da bi ne uvidel potrebe, vladajočega razreda v katerikoli
deželi?

— Gotovo, a ta vladajoči razred ne sme biti deden.

Kaj pa?

Andre-Louis je odgovoril z epigramom.

— Človek, madama, je dete svojega lastnega dela. Nikakih
dednih pravic bi ne smelo biti. Na ta način bo najboljša volja na-
roda vedno prevladovala in tak narod bo v resnici uspeval.

— Ti torej ne misliš, da je rojstvo kake važnosti?

— Nikake, madama, — kajti drugače bi me moje rojstvo vzne-
mirjalo.

Madama je zardela in Andre-Louis je domneval, da jo je raz-
žalil, da je bil nedelikat. Pričakoval je ukora, ki pa ni prišel.
Mesto tega pa je rekla:

— In nikdar te ni, Andre? — je vprašala. — Nikdar?

— Nikdar, madama. Zadovoljen sem.

— In nikdar nisi obžaloval pomanjkanja skrbi starišev?

Nasmehnil se je vsprito tega vprašanja, ki se mu je zdelo po-
vsem nepotrebno.

— Ravno nasprotno, madama, tresem se ob misli, kaj bi napra-
vili stariši iz mene ter sem hvaležen usodi, da sem mogel napra-
viti iz sebe to, kar sem.

Za trenutek se je ozrla zelo žalostno nanj, a nato zmajala z
glavo.

— Rada bi videla, da bi zrl na celo stvar v drugačni luči. An-
dre. Sedaj, in čas nudi izvanredne prilike mlademu in talentiranemu
človeku. Lahko bi ti pomagala, a seveda pod pogojem, da se
ukloniš mojim željam.

— Da, — si je mislil, — poslati me hoče na izdajalsko misijo
v Avstrijo, kot svojega moža.

Naglas pa ji je odgovoril dvorljivo:

— Hvaležen sem vam, madama, a kot vidite, imam svoje ideale,
katerih ne opustim in nikdar bi ne storil ničesar, kar bi oviralo njih
uresničenje.

— Ti si poln predsodkov, Andre-Louis in sicer iz osebnih raz-
logov. Ali res hočeš, da bodo ti predsodki ovirali tvoje napredo-
vanje?

— Če bi bili to, kar imenujem jaz ideale, v resnici predsodki,
ali bi bilo pošteno delovati proti njim, dokler jih gojim?

— Kako rada bi te prepričala, da se motiš! Lahko bi ti poma-
gala, da dobiš delo, vredno tvojih talentov. V službi kralja bi hitro
napredoval. Ali hočeš razmišljati o tem, Andre-Louis, nakar bo-
va zopet govorila o tem?

Odgovoril je formalno, a hladno.

— Bojim se, madama, da bodo vsa vaša prizadevanja zaman.
Skrajno laskavo je, da se zanimata zame. Nesreča pa je hotela, da
sem skrajno trmoglav.

— In kdo je sedaj neodkritost? — ga je vprašala.

To je neodkritost, ki ne zavaja.

V istem trenutku se je vrnil M. Kercadiou ter objavil, da mo-
ra oditi v Meudon in da bo spotoma odločil Andreja na Rue du
Hasard.

— Zopet ga moraš priveriti k meni, Quintin, — je rekla grofi-
ca, ko se je poslavljala.

— Mogoče, — je rekel de Kercadiou ter odšel z Andrejem.

V koelji ga je povsem odkrito vprašal, kaj je govorila grofica.

— Zelo nežna je bila napram meni, — sladka ženska, — je re-
kel Andre-Louis zamišljeno.

— Vrag te vzemi. Jaz te nisem vprašal, kakšno mnenje si si
ustvaril glede nje. Vprašal sem te, kaj ti je povedala.

— Skušala me je prepričati, da sem na napačni poti. Govorila
je o velikih stvareh, ki bi jih lahko izvršil ter rekla, da je priprave-
ljena pomagati, če bi se spametoval. Ker pa se čudeži nič več ne
dogajajo, sem ji dal le malo upanja.

— Vidim, vidim. Ali ti je povedala še kaj drugega?

Vprašanje je zvenelo odločno, da se je Andre-Louis ozrl za-
čuden vanj.

— In kaj pričakujete, da bi mi še povedala, gospod boter?

O, nič.

Potem je izpolnila vaša pričakovanja.

— Sto hudičev, ali se ne moreš izražati na pameten način, da
je bo navaden človek lahko razumel, ne da bi mu bilo treba dosti
razmišljati o tem?

Nato je mrko molčal, prav do Rue du Hasard.

— Lahko prideš zopet k nam v Meudon na obisk, — je rekel
Andre-Louis pri slovesu, — a zapomni si, nikake revolucionarne
politike v bodočnosti, če hočeva ostati prijatelja.

Električni lonci za lim.

Lim je treba imeti pravilno
zmešan v električnem loncu
za lim. Lim se nikdar ne
stredi in ne zapali.

Za dobro izdelavo in šte-
denje se poslužite električ-
nega lonca za lim.

The New York Edison Company

At Your Service

Electric Heating Bureau

130 East 15th Street

Phone: Stuyvesant 5600

(Extension 337)

Jugoslavija irredenta.

Nov list v Trstu.

"Mali list", tednik za novice in
pouk, je prišel izhajati v Trstu.
Zajoga uprava se nahaja v hiši
Kmetijske zadruge v Trstu. List
je namenjen predvsem onim kro-
gom, ki ne zmorejo dnevnika
"Edinosti" in katerim ni glasilo
"Goriška Straža", torej našemu
evnejšemu ljudstvu v Trstu in
okolici, slovenskem delu Istre in
Notranjske ter k Trstu priključ-
nega Krasa. List hoče biti strogo
informativen in nadstrankarski
er bo posvečal posebno pozornost go-
spodarskim razmeram ljudstva.

Spopad med orožniki in kmeti.

Pod tem naslovom je prišel
iz Trsta "Piccolo" dopis iz Po-
stoje, ki pripoveduje, da je pri-
šlo na Vrabčah (sodni okraj vi-
pavski) do hudih spopadov med
orožniki in kmeti povodom neke
svatbe. Arctiranih je bilo enajst
oseb in sledile so druge
uretačije. "Edinost" dostavlja k
temu: "Piccolo" poročilo dopu-
šča za razsednega človeka razne
domneve glede postanka tega spo-
pada. Ugotavljamo, da je postojn-
ski podprefekt Guglielmo ravno
z novinarjem Machellijem priznal
našemu ljudstvu: "Ljubezen za
red, tradicionalno disciplinarnost
in globoko spoštovanje do obla-
stev". Že na podlagi tega prizna-
nja od kompetentne strani smemo
domniti o točnosti poročila v tr-
žaške listu. Na zaključku poročila
pa uveljavlja "Piccolo" zopet
svojo staro, znano in infamno me-
todo. Pravi namreč, da za ta do-
godek niso odgovorni samo kmet-
je, marveč in v glavnem "drugi
moralni krivci, ki s svojo propa-
godke in jih predstavljajo kot no-
ve! Nulla dies sine linea. Ni ga
dneva, da ne bi "Piccolo" kve-
tal našega ljudstva in — v tem
slučaju — našega učitelstva. Ve-
dno klevetniki! Znano je, da sta
bila imenovana učitelja arctirana,
ker ju je oblastvo imelo na sumu,
da organizirata tajne komunistič-
ne sestanke. Po par dnevih pa sta
bila oba zopet izpuščena.

Postojnska bolnica.

Iz Postojne poročajo: Naša jav-
na bolnica, ki je bila vsled vojnih
razmer nekoliko zapuščenca, bo po-
stavljena zopet v prejšnji stan.
Sedaj imamo v Postojni zopet
zdravniške, ki razumejo naš jezik;
zato je pričakovati, da pride tudi
v tem oziru do predvojnih raz-
mer. Ljudstvo oz. vsa županstva
želje, da se nastavi v bolnici zdrav-
nik, ki bo večak v vseh boleznih,
in ki bo razumel bolnike obeh na-
rodnosti. Zdravstveno okrožje, ki
obstoja iz občin Postojna, Bukov-
je, Košana, Smihel, St. Peter in
Slavina, je izvolilo nov odbor. Po-
stoje zastopata Jos. Dovgan in
Fr. Kutin, Bukovje župan Srebot-
čak, Košana Leopold Dekleva iz
Buj, Smihel Matija Ambrožič iz
Nove Sušice, St. Peter Peter Žele
in Slavina župan Alojzij Kurjava.

Tatovi na delu.

V Trstu v ulici XX. Settembre
št. 47 se nahaja trgovina Delav-
ske zadruge zveze. Nekega dne
zvečer so videli nekateri stanova-
li tri možakarje, kako so odpirali
omnjenjo trgovino. Nato so šli no-
ter, prižgali električno luč ter se
kmalu potem vrnili, vsak z veli-
ko omotom pod pazluho. Omote
so naložili na dvokolesni voziček,
ki jih je čakal zmagaj; nato so zo-
pet zaprli trgovino ter odpeljali
skrivenostne omote. Kakor rečeno,

stanovaleci so videli vse to gibanje,
toda mislili so si, da so oni trije
možakarji uslužbeni; zato se tudi
niso znebili zanje več kot toliko.
Stanovaleci so se pa s to mislijo
brdsko prevarali, kajti oni trije
može niso bili nič drugega nego
navadni predvzni tatovi. Iz trgo-
vine so odnesli 60 kilogramov mo-
ke, 20 kilogramov masti in 80 kilo-
gramov čokolade v paketih po pol
kilograma. Če so zlikovali količnik
mešali po paketih čokolade, so do-
živeli neprijetno razočaranje, kaj-
ti med paketi dobre čokolade se
je nahajalo kakih 30 kilogramov
takih paketov, v katerih so se na-
hajale za reklamo lesene plošče.

ALI VESTE, —

ga so bili v sred. veku naseljeni Slo-
vence po Tirolskem in Slučubskem ter
da je bila tik pri Dunaju precejšnja
slovenska naselbina? Ali veste, da vam
dajo Helmar turške cigarete kakovost,
ocena vam dajo navadne cigarete ko-
likovno?

NAZNANILO IN VABILO.

Društvo sv. Alojzija štev. 36
JSKJ. v Ceneauigh, Pa., je skle-
nila na redni seji dne 18. marca,
da priredi **VESELICO 14. aprila**
v društveni dvorani na 1st Alley.
Društvo vladno vabi vse rojake
in rojakinje v okolici Ceneauigh
in Johnstowna, da se udeležijo te
veselice, posebno pa člani in čla-
nice društva, da nas posetijo na
prirediti veselico, da si zopet male
opomere. Cenjeni člani in članice,
veste, da je društvo vam poma-
galo v vaši potrebi, sedaj pa prosí
vas, da mu tudi vi prisločite na
pomoč, da si zopet malo opomere
in da bo zopet v dobrem stanju
kakor kdaj prej. Za dobro godbo
bo skrbel tukaj poznani rojak
V. Novinec, za sveže pivo in do-
ber prigrizek ter drugo postrežbo
bo skrbel odbor. Vstopnina je 25
centov kot za moške tako za žens-
ke. Torej, rojaki in rojakinje,
člani in članice, ne pozabite 14.
aprila! Začetek točno ob 7. zvečer.
Vas vladno vabi Odbor.

(12-13-14)

VABILO K IGRI

"FABIOLA IN NEŽA",
katero priredi Marijina družba na
Belo nedeljo 8. aprila v cerkveni
dvorani 62 St. Mark's Pl. v New
Yorku s prijaznim sodelovanjem
"Domovine" in Slovenske godbe.
Začetek točno ob 5. popoldne. Po
igri izžrebanje dobika. Ker je
igra namenjena v korist naše žup-
nijske cerkve, se za obilo udeležbo
vključno priporoča Odbor.

VABILO

na plesno veselico, ki jo priredi
Slovenska Narodna Godba v dru-
štveni dvorani sv. Jožefa na Da-
nube St. v Little Falls, N. Y., v
soboto 7. aprila. Začetek ob 6. uri
zvečer. Torej, Slovenke in Sloven-
ci, podpirajte Slovensko Narodno
Godbo s tem, da se te veselice ko-
likor mogoče udeležite. Vstopnina
za moške 25 centov, ženske vstop-
nine prostje. Čisti dobitek je na-
menjen za pokritje rednih stro-
škov Slov. Nar. Godbe.
Lovrene Modrijan, tajnik.

VLACHOV

ŽELODČNA
GRENCICADela jo in spraviš
v steklenico

ZADRU (Dalmacija)

od leta 1861

ROMANO VLACHOV

Napravlja po vseh

Lekarnah, delicatah in

grocerijah.

Edini agenti za Zdra-
vno državo.

V. LANGMANN, Inc.

97-99 Sixth Ave., Dist. A. New York, N. Y.

Doctor Moy

Je uspešno

spravi na-

duh, božastvo na-

pade, padavico, za-

str injenje krvi

velne, lednice in

vnetje bolezni; bo-

lezni v lednici, bo-

lezni ali hrbitu; bo-

lezni v srcu, vneti

oči, roke, noge ali

hrbit; otekline, re-

matizem; kožne bo-

lezni, aritmijske, og-

re, slabost, bruha, operacije in najkraj-

šem času po najnižji ceni.

Urače ure: ob delavnikih: od 9. do

popoldne do 6. zvečer.

Ob nedeljah in praznikih: od 9. do

popoldne do 1. popoldne.

DOCTOR JIN FUY MOY

285 GRANT STREET

PITTSBURGH, PA.

Kretanje parnikov - Shipping News

7. aprila: Olympic, Cherbourg; La Savote, Havre; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen; Finland, Cherbourg; Conte Rosso, Ce- noa.	9. maja: America, Genoa; St. Paul, Cherbourg; Goldand, Hamburg.
10. aprila: Aquitania, Cherbourg; Pittsburgh, Bre- men.	10. maja: Pres. Wilson, Trst; Minckalaba, Cher- bourg in Hamburg; Mount Carroll, Ham- burg.
11. aprila: Pres. Polk, Cherbourg.	12. maja: Majestic, Cherbourg; Lafayette, Havre; Orca, Cherbourg in Hamburg; President Harding, Cherbourg in Bremen; Roter- dam, Boulogne.
12. aprila: Mount Clinton, Hamburg.	15. maja: Berengaria, Cherbourg; Pittsburgh, Cher- bourg.
14. aprila: Homer, Cherbourg; George Wash- ington, Cherbourg in Bremen; Orduna, Cherbourg in Hamburg; Volendam, Bou- logne in Rotterdam; Lafayette, Havre; Lafayette, Cherbourg.	16. maja: Paris, Havre; Belgenland, Cherbourg; Conte Rosso, Genoa; Seydlitz, Bremen; Saxonia, Hamburg.
17. aprila: Mauretania, Cherbourg; Chicago, Hav- re.	17. maja: Kronland, Cherbourg in Hamburg; Hansa, Hamburg.
18. aprila: France, Havre; York, Bremen; Pres. Jarfield, Cherbourg; Belgenland, Cher- bourg; Tyrhenia, Cherbourg in Ham- burg.	19. maja: Olympic, Cherbourg; Roussillon, Havre; Geo. Washington, Cherbourg in Bremen; Orduna, Cherbourg in Bremen; Volen- dam, Boulogne; Saxonia, Cherbourg; Andania, Cherbourg.
19. aprila: Taurina, Genoa; Manchuria, Ham- burg; Bayern, Hamburg.	22. maja: Aquitania, Cherbourg.
21. aprila: Majestic, Cherbourg; Pres. Roosevelt Cherbourg in Bremen; Ohio, Cherbourg in Hamburg; Antonia, Cherbourg.	23. maja: France, Havre; Zealand, Cherbourg; Thyrenia, Cherbourg in Hamburg; York, Bremen.
23. aprila: Bremen, Bremen.	24. maja: Manchuria, Cherbourg in Hamburg; Mount Clinton, Hamburg.
24. aprila: Berengaria, Cherbourg; Canopic, Bre- men.	26. maja: Homer, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen.
25. aprila: Paris, Havre; Zealand, Cherbourg; Pres. Adams, Cherbourg.	29. maja: Mauretania, Cherbourg; Reliance, Cher- bourg in Hamburg; Canopic, Cherbourg; Bremen, Bremen.
26. aprila: Mount Clay, Hamburg; Finland, Cher- bourg.	30. maja: Lapland, Cherbourg.
28. aprila: Olympic, Cherbourg; New Amsterdam Boulogne; Rochambeau, Havre; President Arthur, Cherbourg; Albania, Cherbourg in Hamburg.	31. maja: Rochambeau, Havre; Finland, Cher- bourg in Hamburg; Bayern, Hamburg.
1. maja: Aquitania, Cherbourg; Reliance, Cher- bourg in Hamburg.	2. junija: Majestic, Cherbourg; La Savote, Havre; Ohio, Cherbourg in Bremen; America, Cherbourg in Bremen; New Amsterdam, Boulogne.
2. maja: Lapland, Cherbourg; Hannover, Bremen.	5. junija: Berengaria, Cherbourg; Colombo, — Genoa.
3. maja: Thyrenia, Cherbourg in Hamburg; Mongolia, Cherbourg in Hamburg.	6. junija: Paris, Havre; St. Paul, Cherbourg; Pres. Fillmore, Cherbourg in Bremen; Albania, Cherbourg in Bremen.
5. maja: Homer, Cherbourg; La Savote, Havre; Pres. Fillmore, Cherbourg in Bremen; Mbia, Cherbourg in Bremen; Veendam, Boulogne.	7. junija: Lacolia, Cherbourg in Hamburg; Mount Clay, Cherbourg in Hamburg; Mongolia, Cherbourg in Hamburg.

CUNARD

ANCHOR

Ali boste dobili rojake v

Ameriko?

Konzul Zdravstvenih držav v Zagrebu se
sprejema prošnje za potne liste in vize
za toletno kvoto. CUNARDSKA plošča
je najhitrejša na svetu. Potniki
Cunard tiskati na trda črnila na potnik-
se Cunard parniki odplujejo vsaki par
tudi.

Cunard črta se je poročila z Jugoslavijo.
Je pomagala potnikom s svojimi uslužbeni-
ci, ki jih s tem, da jih vzamejo naravnost
na parnik, zaščitijo pred nevarnostmi in
stroški. To delo je brezplačno.

Za nadaljnja pojasnila vprašajte pri kate-
remkoli agentu ali pri

CUNARD LINE
25 Broadway
N. Y.

Rad bi izvedela, kje se nahaja

FRANCE PANCE, podmočje

Orlmanov, St. Jakob, Pečnik

St. 12 ob Savi. Pred 10. leti je

bil v Bingham, Utah. Prosin ga

da se oglasi, ali pa če kdo ve kaj

o njem, da poroča njegovi sestri

Mrs. Mary Sterle (roj. Pance),

R. F. D. 4, Box 181, Painesville,

Ohio. (6-7-4)

Rad bi izvedel za JOSIPA GRE-

GORIČA. Pred tremi leti sem

dobil od njega pismo iz Penn-

sylvania, sedaj pa ne vem, kje

se nahaja. Naj se mi oglasi.

Frank Ross, Goodman Cedar

Co., Camp 8, Seney, Mich.

224 akrov zemlje, 24 goved, en

par konj, 90 kokeši, ozodje in do-
bro poslopje. Lepa prilika za dva.

Pišite na: Lewis Skubitz, Box 21

Burlington, N. Y.

Kako se potuje v

stari kraj in nazaj

v Ameriko.

VELIKE važnosti za potnika je,

da je tanko poučen o potnih

starih, priligi in drugih stvareh,

ki so v zvezi s potovanjem. Vse

kolikoletno izkušnje nam je mogoče

vsem tem dati točna pojasnila.

Priporočamo vedno tudi samo naj-
boljše parnike, ki imajo kabine v

III. razredu.

Ako ste se namenili potovati v

stari kraj, nam pišite ker so to

v Vašo korist.

Tudi